

Vatikanas keičia savo politiką

POPIEŽIUS POVILAS VI LĖTAI TRAUKIASI NUO SAVO PIRMTAKO UŽIMTOS LINIJOS, VEDANČIOS BENDRADARBIAUTI SU KOMUNISTAIS. - NORS KAIRIOJI SPAUDA STENGIASI TAI NUTYLĖTI: JAU VISAI AIŠKU, KAD NAUJASIS POPIEŽIUS NETURI JOKIŲ ILIUZIJŲ APIE TOKIĄ GALIMYBĘ. - VATIKANO IR WASHINGTONO POLITIKOS SUTAPIMAS.

Popiežius Jonas XXIII turėjo didelį pasisekimą pas įvairių rūšių ir atspindžių kairiuosius -- nuo Kremliaus viešpačių iki New York Times bendradarbių. Ne dėl to, kad jiems visiems rūpėtų Katalikų Bažnyčios gerovė, bet tik todėl, kad Vatikano politikos pakeitimas jiems simbolizavo praeities epochos pabaigą ir naujų laikų pradžią. Romoje gyvenanti amerikiečių rašytoja Alice-Leone Moats dabar rašo National Review, kad prasidėjus Jono XXIII agonijai, ji nugirdusi Vatikano spaudos įstaigoje pasikalbėjimą dviejų kairiųjų italų žurnalistų su vieno JAV magazino korespondentu. Jie sutarė, kad artėjančią popiežiaus mirtį reikią galima išpūsti, padidinant minios, susirinkusios šv. Petro aikštėje, skaičių, patiekiant verkiančių moterų fotografijas, "gatvės žmogaus" atsiliepinimus ir t.t. Tokia taktika buvo siekiama paveikti kardinolus, kad tie išrinktų tokį pat popiežių. Išrinkus popiežium kardinolą G.B. Montini, kuris pasirinko Pavilo VI vardą, tuojau pat pasipylė žinių, kad ir tas yra "pažangus". Tokie samprotavimai buvo remiami tuo, kad Montini buvo pramoningo Milano kardinolu ir dažnai užstojo darbininkų interesus prieš pramonininkus. Iš to buvo išvedama,

Vytautas Meškauskas

kad kardinolas Montini, išrinktas popiežium, seks savo pirmtako pėdomis ir sieks "bendradarbiavimo" su komunistais. Tačiau jau pirmieji keturi naujo popiežiaus valdymo mėnesiai nuvylė visus, kairiuosius ar "pažangiuosius".

Iš tikro būtų buvę galima kalbėti apie pasibaigusią epochą, jei kardinolai, kurie visi yra pažengusio amžiaus ir vien dėl to turi būti daugiau konservatyvūs, būtų greit išrinkę Giovanni Battista Montini popiežium, dėl to, kad tas iš tiesų būtų "kairysis". Daugumos kardinolų nuomone -- teigia Moats -- popiežius Jonas atlikęs didelį patarnavimą Bažnyčiai, Ją sujūdinamas ir pasikatinamas žengti pirmyn. Tačiau tas reikalingas darbas buvęs nutrauktas laiku, nes tolimesnės pastangos ta kryptimi kai kuriais atvejais Bažnyčia būtų įstumę į labai keblias pozicijas. Jei tokia pažūra vyravo kardinolų tarpe, reikia manyti, kad jie pasirinko kardinolą Montini kaip tik dėl to, kad jis yra laikomas nuosaikiu ir gabi diplomatu, galinčiu ramiai suderinti prieštaraujančias pažiūras.

Privačiai kardinolas Montini yra pareiškęs, kad tarp Bažny-

čios ir komunistų vadų negali būti bendradarbiavimo, nes komunistų vadai nebus patenkinti, iki bažnyčia visai nebus sunaikinta.

Vatikano radijas rugpjūčio 2 d. paskelbė, kad "Marksizmas ir jo politinė išraiška - komunizmas yra nepriimtini ne tik krikščionims, bet ir visai laisvai žmoniai... negali būti tokios tarptautinės situacijos, kuri pateisintų... susitaikinimą su komunizmu".

Labai įdomu, kad tokio pobūdžio pareiškimai visai nerado jokio atgarsio pasaulinėje spaudoje, kuri yra prirašoma "pažangiai" nusiteikusių žurnalistų arba buvo paskelbta tokiomis komentarais, kaip londoniško Daily Express. Tas samprotavimas: "Tokia pažūra skamba keistai po to, kai popiežius Jonas savo vėlykinėje enciklikoje palaikė Chruščiovą "geros valios žmogumi". Tai nebūtinai reiškia popiežiaus Pavilo pasisukimą. Vatikano radijas dažnai atstovauja Bažnyčios Kurijos pažiūras, kurios ne visados turi sutikti su popiežiaus pažiūra".

Iš tikro tačiau Povilas VI skaitė tą Vatikano radijo pareiškimą ir jį užgėrė! Rugsėjo 6 d. jis pats, kalbėdamas pastoralinės akcijos konferencijoje pastebėjo, kad nėra jokios kitos pažiūros į tas klaidas, kurios yra jau Bažnyčios pasmerktos, kaip marksistinis ateizmas.

Dėmesio vertas ir įdomus JAV bei Vatikano politikos sutapimas. Popiežiaus Jono XXIII pastangos sutapo su J.F. Kennedy administracijos pastangomis surasti kokių modus vivendi su komunistais. Pavilo VI atsargus traukimas nuo savo pirmatinklo užimtos linijos sutampa ir su JAV prezidento "atsipeikėjimu". Staigus senatoriaus B. Goldwaterio populiarumas ėrodo, kad didelė žmonių dauguma nėra įsitikinusi bičiuliavimosi su komunistais nauda. Už tai prezidentas pereitą savaitę, gindamas savo "taikos" politiką su sovietais, rado reikalo visai "atžagareiviškai" pastebėti:

"Pertrauka šaltajame kare nėra pastovi taika -- ir santykių atlyžimas nėra lygus nusiginklavimui". Nepaisant visų susitarimų, "mes (t.y. amerikiečiai) neturime pasiduoti iliuzijom apie komunistų metodus ir siekius". Labai teisinga, tik gaila, kad reikėjo Goldwaterio populiarumo, kad tai viešai pasakius.

* SOV. SĄJUNGA PER IZVESTIJAS pareiškė, kad JAV karinių dalinių masinio pervežimo lėktuvais į Vak. Vokietiją manevras prieštarauja "taikos ir saugumo interesams".

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba spalio 20 d. Clevelande buvo susirinkusi posėdžiui, kuriame dalyvavo ir Kultūros Tarybos pirmininkas prof. Jonas Puzinas. Nuotraukoje sėdi iš kairės: vicepirm. inž. Algirdas Nasvytis, Kultūros Tarybos pirm. prof. Jonas Puzinas, PLB pirmininkas Juozas J. Bachunas, sekretorė Milda Lenkauskienė, vicepirm. Stasys Barzdukas. Stovi: reikalų vedėjas Edvardas Karnėnas, vicepirm. Alfonsas Mikulskis, išdininkas Julius Staniškis ir vicepirm. inž. Vytautas Kamantas.

Svarbu ne tiek nutarimai, kiek jų įgyvendinimas

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ RIMTAI SVARSTOMAS KULTŪROS CENTRUI NAMŲ ĮSIGIJIMAS. - STEIGIAMAS SKYRIUS ŠVIETIMO REIKALAMS. - TOLIMESNĖS PASTANGOS VIENINGOS LAISVINIMO ORGANIZACIJOS SUDARYMUI.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba posėdžiavo spalio 20 d. savaitgalį Clevelande. Posėdžiui vyko PLB Valdybos sekretorės p. Mildos Lenkauskienės ir dr. Edm. Lenkausko namuose.

Valdyba, padariusi eilę svarbių nutarimų, sukvietė lietuvių spaudos atstovus ir bendradarbius, kad visuomenė per spaudą būtų informuojama apie PLB veiklą ir jos užsibrėžtus darbus.

Spaudos konferencijai vadovavo PLB vicepirmininkas inž. V. Kamantas, pranešdamas, kad šioje posėdžių sesijoje Valdyba svarstėsi ir priėmė deklaracijos projektą, Kultūros Tarybos ryšių su PLB ir tolimesnės veiklos klausimus, politinės Lietuvos laisvinimo akcijos aspektus ir visą eilę kitų klausimų.

PLB pirmininkas J. J. Bachunas padėkojo spaudos atstovams už parodytą ligšiolinį dėmesį bendruomenės reikalams.

Vicepirm. St. Barzdukas trumpais bruožais peržvelgė deklaraciją, kurios pilnas tekstas šiomis dienomis bus įteiktas spaudai ir tuo būdu paskelbtas visuomenei. Iš deklaracijos apybraižų matosi, kad PLB valdyba kreipėsi ypatingą dėmesį Lietuvos laisvės kovai, dėdama visas pastangas sudaryti vieningai ir atsakingai laisvinimo kovos vadovybę.

Vienu iš svarbiausių reikalų yra švietimas, todėl prie valdybos bus sudarytas švietimo skyrius, kuris glaudžiai bendradarbiaus su Kultūros Taryba.

Kultūros Taryba ir toliau dėsins ir planuos lietuvių išsivijos kultūrinę pastangą.

Ypatingas dėmesys bus kreipiamas lietuvių tautiniam solidamumui ugdyti ir jį išlaikyti visoje lietuviško gyvenimo srityje.

Bendruomenė savo santvarkoje ir toliau laikysis demokratinio principo (renkant vadovybę, tarybas ir pan.).

Ateityje bus ne tik palaikomas, bet ir plečiamas dėmesys dailės

muzikos, mokslo ir kt. kultūrinėms pastangoms ir jų rėmimui.

Bus palaikomas glaudus ryšys ne tik tarp įvairiuose kraštuose veikiančių bendruomenės organizacijų, bet ir tą ryšį įeina ir visos (Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* NAUJASIS D. BRITANIJOS ministras pirmininkas lordas Home, sudarydamas naują kabinetą, privalejo atsižvelgti į visus konservatorių partijos frakcijų reikalavimus, kad sudarius vieną frontą prieš artėjančius rinkimus, kuriems taip rimtai ruošiasi Darbo partija. Lordas Home įkūrė net naują pramonės, prekybos ir regionalinės statybos ministeriją, kurią įsteigti žadėjo valdžion atėjė darbiečiai.

* URAGANAS FLORA, nusliautęs Haiti ir Kubą, paliko gilius pėdsakus, kurių rezultatai tik dabar, po poros savaitžių pradeda aiškėti. Apie Kuboje padarytus nuostolius amerikiečių žinių šaltiniai kalba, kad to uragano pasekos praneša net pesimistiškiausius spėjiojimus:

-- Nustota apie 100 mil. vertės cukraus derliaus; 61 cukraus gamybos įmonių sunaikinta; šimtai tiltų ir šimtai mylių kelių ir geležinkelio nuplauta nuo žemės paviršiaus ir visas Kubos kakaos derlius sunaikintas; bananų, pupų ir ryžių derlius, -- sudaręs pagrindinį kubiečių maisto šaltinį, sunaikintas; mangano ir vario kasyklos apsemtos; taip pat apsemta eilė mažesnių pramonės

įmonių. Šalia kitų nuostolių, žuvo apie 2000 žmonių, o tūkstančiai liko be pastogės.

Kiek Kuba begautų paramos iš Sov. Sąjungos, tų nuostolių atstatymas pareikalaus eilės metų darbo.

* IŠ FBI ŠEFO J.E. HOOVERIO raporto aiškėja, kad JAV komunistų partijos vadovybė daro išvadą, jog tam tikrą laiką ji yra saugi nuo galimų suėmimų, nes Vyr. Teismo sprendimo dėl partijos vadovybės narių nesiregistruavimo pagal Vidaus Saugumo Aktą teksią palaukti bent penketą metų. Viso to pasekoje ji skatinanti veikti viešai ir nevaržomai...

* VIENAS VAK. EUROPOS diplomatų pareiškė, kad amerikiečiai turi tiek Samos satelitų skrendančių virš Sov. Sąjungos, o Sov. S-ga tiek Cosmos satelitų virš JAV, kad faktinai vykdomas 1955 m. D. Eisenhowerio pasiūlytas planas dėl inspekcijos iš "atviro dangaus".

* PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS de Gaulle rimtai svarstė diplomatinį ir prekybinį ryšių su Kom. Kinija užmezgimo klausimą.

* JAV KARIUOMENĖS VADOVYBĖ pranešė, kad kariniai daliniai užsienio bazėse bus aprūpinami geresniais ir modernesniais atominiais ginklais. Tuo patvirtinamos kalbos, kad seks kariuomenės sumažinimas žmonių skaičium. Be to, įvykdytas didžiulis kariuomenės dalinių permetimas lėktuvais iš Texas į Vokietiją turi parodyti JAV galimybes greitai žygiu permesti didesnę kelių karių pajaujas atveju.

* PASKYRUS NAUJU D. Britanijos premjeru lordą Home, nebuvo išvengta skilimo konservatorių partijos vadovybėje. Atsistatydino trys centro komiteto nariai, siekė, kad premjeru būtų paskirtas, jų manymu, natūralus Macmillano įpėdinis Butleris.

* ANGLIKONŲ VYSKUPAS J. MOORMAN pareiškė, kad atsiekus krikščioniškųjų religijų vienybės, Popiežius liktų vadu. Prieš tai, žinoma, visos krikščioniškosios sekos turėtų tą vienybę siekti.

Šiandien ir rytoj

PRAEITĄ mėnesį Bosforo sąsiauryje, netoli Istanbulo įvyko savotiška nelaimė. Sovietų laivas, plaukęs iš Juodosios jūros, dėl miglos išėjo iš vagos ir įvažiavo į krantą, sugriaudamas keletą namų ir užnušdamas 3 žmones.

Šio įvykio nuotrauka tilpo beveik viso pasaulio laikraščiuose, tačiau vėlesni atidengimai pasirodė įdomūs politinė prasme.

Laivo kapitonas Aleksej Insberk pasiliko ant laivo keletą dienų, atsisakydamas klausyti turkų valdžios pareigūnų reikalavimų, neleidždamas jiems užlipti ant laivo. Jo pareiškimu, laivas vežė į Kubą 3,383 tonas kviečių ir 3,607 tonas rugių. Areštavus rusų kapitoną ir padarius laive kratą, rasta, kad laivo krovinyt tikrumoje susidėjo iš ginklų ir šaudmenų. Vienas dalykas ką rusas kapitonas sakė teisingai, tai kad krovinyt buvo skirtas Kubai.

Betirkinant ginklus paaiškėjo naujas dalykas. Visi ginklai buvo amerikiečių gamybos. Didžiūmoje tai automatiniai šautuvai ir kulkosvaidžiai, kuriuos Amerika II Pas. karo metu buvo davusi sovietams. Ginklai turėjo būti iškrauti Kuboje, bet tikrumoje skirti ne Castro armijai, o Pietų Amerikos sukilėliams apginkluoti.

Siųsdami šiuos ginklus sovietai turėjo dvigubą tikslą: apginkluoti P. Amerikos komunistus ir nepasirodyti, kad jie yra ginklų tiekėjai. Jei dalykas iškiltų viešumon, kad lengvai galėtų nusiplauti rankas...

Šis atidengimas aiškiai parodo, ką reiškia sovietiška koegzistencija. Kitas tos "koegzistencijos" pavyzdys buvo sovietų bandymai sulaukyti amerikiečių ir anglų vilkstinę į Berlyną. Žinant komunistinę sistemą, aišku, kad sovietų karininkas tai padarė vykdydamas Kremliaus įsakymą, nes kitaip jis būtų jau atiduotas teismui, arba net likviduotas.

Tiedu įvykiai yra labai nemalonūs tiems, kurie galvojo, kad Kremliaus vadai yra nuširdūs.

Viena aišku, kad sovietai šiuo metu reikalingi ramybės. Jie per daug turi rūpesčių su kinais ir pas save viduje. Jiems reikalinga išmaitinti savo gyventojus ir t negali padaryti be Vakarų pagalbos. Gi Vakarai davė jaus nestatydami jokių politinių sąlygų -- vien tik žmoniškumo jausmų vedini. Sovietijos gyventojų apraminimui.

Tad kaip tokiu atveju sovietai drįsta žaisti su ugnimi? Štai klausimas, į kurį duodami įvairūs atsakymai.

Kiekvieno atveju aišku, kad Kremliaus vadai dar turi kreipti dėmesį į stalinistus, kurie viduje yra galingi. Tas pasipriešinimas partijos viduje yra didesnis negu spėjama ir kad stalinistus nuraminus, Churščiovas nori pasirodyti energingu. Iš kitos pusės, jis žino, kad Vakarai myli taiką ir neregauos į jo provokacijas.

*

IŠ VILNIAUS į Kauną atvykęs inspektorius tikrina vieno pilielės pajamas, kaip jis galėjo pasistatyti nedidelį namelį.

-- Kiek uždirbi per mėnesį?

-- 100 rublių.

-- Ir pasistatei tokius namus?

-- Taip. Mano žmona irgi uždirba 80 rublių.

-- Permažai.

-- O, tiesa, aš užmiršau pasakyti, kad gale mėnesio nunešę tuščias bonkas, gauname 80 rublių...

(vg)

- Kai atsigausime, galėsime lengviau įrodyti, kad mūsų sistema yra geresnė!

Kultūros Tarybos pirm. prof. Jonas Puzinas. S. Dabkaus nuotrauka

SVARBU NE TIEK NUTARIMAI, KIEK...

(Atkelta iš 1 psl.)

kitos organizacijos, diplomatinės atstovybės ir veiksniai.

Posėdyje dalyvavęs prof. dr. Jonas Puzinas buvo pristatytas kaip pilnateisis valdybos narys ir Kultūros Tarybos pirmininkas naujai kadencijai. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad Kult. Taryba lieka tame pačiame sąstato, tik bus dar kooptuoti 2 nauji nariai besiplečiantiems K.T. darbams talkininkai.

Prof. dr. J. Puzinas pažymėjo, kad posėdžiuose buvo išsiaiškinti K.T. ryšiai su PLB valdyba, išryškinta eilė klausimų, kurie teina į PLB deklaraciją. Taip pat išsiaiškinta dėl sutartų klausimų įgyvendinimo, nes nei nutarimai nei rezoliucijos ne-

turi tiek svarbos, kiek jų įgyvendinimas.

Pvz., nutarimas laikytis Jablonskio rašybos privalės būti taikomas vadovėliuose ir kartu prašant visą lietuvių spaudą laikytis tos rašybos, kuri buvo oficialiai įvesta dar Nepr. Lietuvoje ir po to nebuvo pakeista.

Kalbininkas ir K.T. narys L. Dambriūnas yra paruošęs leidinį lietuvių kalbos vartojimo šeimose klausimais. Leidinys neužilgo pasirodys. Jo leidėjui sutiko būti ALB Clevelando I Apylinkė.

Donelaičio metams atžymėti išeis specialūs Aidų ir Lituanus numeriai. Tarp kita ko, Lituanus sekančiais metais persiorganizuos tiek forma tiek turiniu. Apvertkinoje padėtyje atsidu-

ria neįkainuojama lituanistinė medžiaga, neturint kur sutalpinti archyvinės medžiagos. Taip, pvz., dr. J. Šaulio dalis archyvo kad ir pateko į Pennsylvanijos Universitetą, bet tai jau nebe lietuvių rankose. Išmėtytas mirusio pasiuntinio Klimo archyvas, gi J. Savickio archyvas nuėjo į šiukšlyną. Taigi, būtina turėti savas kultūrinis centras - buveinė, kur galėtų tilpti mums taip brangi ir nebeįkeičiama istorinė medžiaga.

Atsakant į klausimus, prof. dr. J. Puzinas kiek sustojo ties politinės komisijos darbais, kurios jis yra pirmininkas, kartu atstovaudamas bendruomenei vieningos politinės vadovybės sudarymo pastangose.

Tuo reikalu posėdžiai vyksta. Esą, netiesa, kad klausimas yra įstrigęs. Yra sunkumų, kuriuos dar reikia nugalėti, tačiau yra ir vilčių, kad klausimas išsispres teigiamai.

Atsakius į eilę klausimų, pirm. J.J. Bachunas dar paaiškino, kad kultūrinio centro - pastato klausimas rimtai tiriamas. Valdyba dar turinti sutarti dėl kai kurių detalių, kaip vietovės ir t.t.

Iš valdybos narių informacijos paaiškėjo, kad naujoji PLB Valdyba eina prie svarbių ir reikšmingų darbų įgyvendinimo, kuriais tvirtinami išsivijos bendruomeninio gyvenimo pagrindai. Į visus iškilusius klausimus ir jų įgyvendinimą žiūrima realiai ir vengiama švaistytis sunkiai realizuojamomis, kad ir gražiausiomis idėjomis.

Glaudesniam ryšiui ir tikslesnei informacijai bus leidžiamas biuletenis.

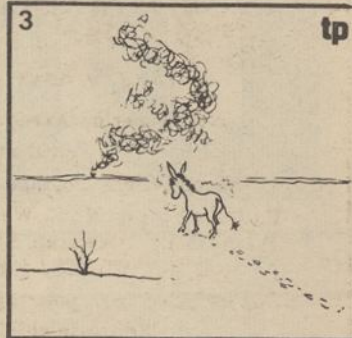
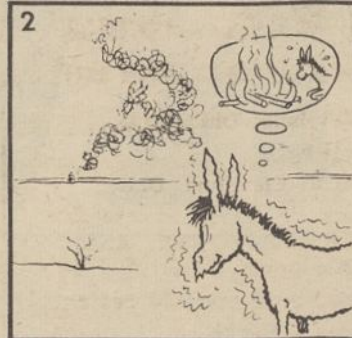
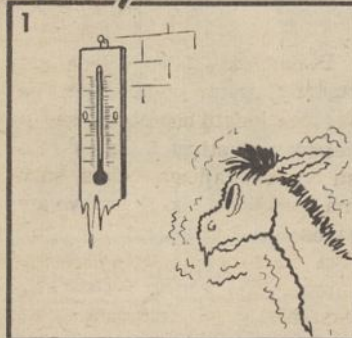
Valdybos darbams pagelbėti nuolatiniu reikalu vedėju pakviestas visuomenininkas ir spaudos bendradarbis Edvardas Karnėnas.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

RUDENS DERLIUS

Rugsėjo mėnesio Eglutės pasiekė skaitytojus kiek pavėlavusi, nes, teko girdėti, bebaigiant spausdinti, buvo sulūžusi mašinos dalis. Šis numeris įvairus

Finky

rašytojų ir dailininkų šeima. Be anksčiau Eglutės puslapiuose suktų skaitome Balės Vaivorytės "Dėdžių viešnagė". Kūrinys sultingas, žodingas, kaip įprasta autorei, lietuviškas nuotaika ir tematika. Žinant, kad mūsų vaikus žodynas siaurintis, kaip kurie žodžiai prašysis paaiškinami. Gerą progą tėvams prisiminti turtingą lietuvių šnekamąją kalbą.

Naujas "Pasikalbėjime" skyrius. Redakcija gerai daro, įvesdama šį rimtais auklėjimo klausimais, prieinama vaikui forma ir lengvu pasikalbėjimo stiliumi, skyrių. Kviečiami tėvai, mokytojai, psichologai nešykštanti savo sugebėjimų ir atsiųsti medžiagos, prakalbėti lietuvių vaikų Eglutės "pasikalbėjime" puslapyje. Šeimoms gi bus proga išskeltus klausimus plačiau pakomentuoti. Kituose puslapiuose: Žaismingi J. Minelgos ir Stasio Džiugo eilėraščiai, nuotaikingi ir intriguoją D. Bindokienės Vaidukliai, taikliai iliustruoti E. Baluko, B. Jankauskaitės sulietintos "Sofijos nelaimės", B. Vindašienės poetostoginis "Rūta ir Vytenis" ketureilis, labai vykusiai iliustruotas Dalės Kolbaitės; A. Bendoriaus detalus "Antanukas keliauja". Pasigedome Vytauto Kasnio labai vykusiu pasakojimu apie gražiąją Lietuvos šalį. Norėtusi jų gabalėlį rasti kiekviename Eglutės numeryje.

Pagaliau "Mūsų kūryba", kur rašo penki jaunieji: Diana Geležytė, Marija Eivaitė, Janina Kolytė, Giedrė Čepaitytė ir Aleksandras Pakalniškis. Rašinėliai ir eilėraščiai gražiai suregisti, iliustruoti Mirgos Pakalniškytės, daro labai malonų ir gerą įspūdį. Tuo džiaugiamės ir laukiame kiekviename Eglutės numeryje jaunųjų plunksnos bandytojų kūrinį.

Visi lietuviai tėvai turėtų žinoti, kas yra rašoma Eglutėje, vaikams padėti sunkesnę medžiagą suvokti, ką reikia paaiškinti ir papildyti, sugebančius rašyti paraginti kurti. Visiems lietuvių vaikams leidžiamą laikraštį Eglutę galima užsisakyti šiuo adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn. Kaina metams 4 dol.

KORP! NEO-LITHUANIA DAINORĖLIS. Dainas surinko Korp! vyr. dainininkas Antanas Plytnykas. Išleido Tautinis Akademiniis Sambūris Chicagoje. Turinys 78 dainos, populiarios turiniu ir melodijomis akademikų tarpe tiek Nepr. Lietuvoje, tiek dabar studijuojantiems.

Dainorėlį privalėtų įsigyti ne tik kiekvienas neolituas, bet ir kiekvienas lietuvis studentas, kad palaikyti Lietuvos studentijos gražias tradicijas ir stiprinti sąvyje lietuvišką dvasią, kaip įvade sako L.T.A. Sambūrio valdyba.

ŽALIOJOJ LANKELĖJ -- Kos to Ostrausko dvi vienaveiksmės dramos. Pypkė ir Žaliojoj Lankelė. Išleido Santara-Sviesa. Viršelį piešė Vytautas Virkau. Kaina 3 dol. Pypkė jau buvo spausdinta 1954 m. Literatūros Lankuose. Knygoje veikalas peržvelgtas stilistiškai.

NAUJA MARIAUS KATILIŠKIO KNYGA

Po kelerių metų pertraukos Marius Katiliškis vėl davė naują knygą, šį kartą novelių rinkinį "Šventadienis už miesto". Knygą išleido chigagikė knygų leidykla Terra, 3237 West 63rd St., Chi-

cago 29, Ill. Knyga stambaus formato, 356 psl., kietuose drobės apdaruose, kaina \$5,00.

Knygoje telpa 17 novelių, parinktų iš visos Mariaus Katiliškio kūrybos ir sudėtų šia eile: Kaimiška detalė, Eglaitė pakely, Raktas, Šulinio istorija, Užgavėnės, Apie Jonką čigoną, Žiema, Šventadienis už miesto, Žingsniai prie vandens, Prasilenkimas, Nakvynė pas amerikoną, Nuobodžiu krantu, Paukščiai, Nuto- lusi meilė, Duobkasiai, Paskendusi vasara ir Ryšininkas. Gausiems Mariaus Katiliškio gerbėjams šios knygos pasirodymas yra labai maloni naujiena, nes knygoje yra gabalų, savo įdomumu ir literatūrine verte labai nedidžiai sutinkamų mūsų literatūroje.

Knyga iliustruota dailininko Algirdo Kurausko puslapinėmis vinjetėmis, pirmosiomis visų novelių raidėmis, papuošta puošniu trijų spalvų aplanku. Knyga gerame popieriuje, išleista liuksu- siai be jokios abejonės, gražiausia ir puošniausia iš visų Terros leidinių.

SALMINEN "KATRYNA" LIETUVIŠKAI

Sally Salminen "Katryna", romanas, abu tomui vienoje knygoje, 565 psl., kietuose drobės apdaruose, dail. A. Kurausko pieštame trijų spalvų aplanke.

Šiame išgarsėjusiame romane švedė Sally Salminen vaizduoja

Alandų salas Baltijos jūroje, jų žmones -- žvejus ir žemėninkus, jų gyvenimą. Knyga priklauso prie geriausių švedų literatūros pavyzdžių, ypatingai stipri ir įdomi salietės moters Katrynos vidaus pasaulio atskleidimu, jos gyvenimo dramatika, ryškiais charakteriais, situacijų tikrumu ir didžiuliu pasakojimo talentu, švedė emigrantė Brooklyne per kelias dienas po knygos pasirodymo padariusi pasauline literatūros įžymybe. Sally Salminen "Katryna" priklauso prie tų reikalingų literatūros veikalų, kurie ne tik perskaityti su dideliu malonumu, bet kurie palieka neišdildomą įspūdį visą gyvenimą.

Knygą išleido Terra, 3237 West 63rd Street, Chicago 29, Ill. Kaina \$5,00.

V. MATULAITIS, KUR BĖGA ŠEŠUPĖ, Lietuvos geografijos pratimai. Spaudė Time Press spaustuivė. Toronto 1963 m. Kaina 1 dol. 40 ct. Gaunama pas autorį -- 47 Radford Ave., Toronto 3, Ont.

TECHNIKOS ŽODIS, liepos - rugpjūčio (4 nr). PLIAS ir ALIAS organas. Tai lietuvių inžinierių ir architektų žurnalas, įdomiai gvildenąs technikos mokslo problemas, žvelgiant į jas mums suprantama kalba ir vaizdais.

Žurnalą redaguoja V. Paviličius. Administracijos adresas: A. Pargauskas, 5823 So. Whipple St., Chicago, Illinois 60629.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, parduvinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Malonus metas ... kiekvienu metu ... kai atkemšate Stroh's alaus bonką. Ragaukit, ką ugnimi darymas suteikia alaus skonį. Stroh's yra lengvesnis, švelnesnis ir labiau gaivinas alus. Laikas pasiimti vėsus, gaivų stiklą Stroh's - vienintelį alų Amerikoje daromą ant ugnies.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

DIRVA
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103
 Telephone: 431-6344.

 Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
 Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
 Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
 VILTIS, Inc. (Non-profit).

 Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
 Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

 Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
 pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
 išskyrus šventes.

Redaguoja:

 Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
 Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
 R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ORGANIZACIJOS PAGRINDAS – AKTYVUS JOS NARYS

Ne vienas jau yra nusiskundęs mūsų organizacijų infliacija. Ne kartą ir šiose skiltyse teko išsiaiškinti mūsų išeivijos išsidriakymą po organizacijas - organizacijėles. Būna atsitikimų, kad kokiai idėjai ir skubiam reikalui įgyvendinti nesiremiama esamomis organizacijomis, o steigiamas nauja, aišku, su valdybomis, tarybomis ir t.t. Kas be ko, aukų rinkimas būtinai bus tos naujos organizacijos pirmaeilis veiksmas. Ir taip aktyvesnių visuomenės narių jėgos ir lėšos atomizuojamos, neleidžiant ugdyti sąlygom seniau užsibrėžtiems planams įgyvendinti.

Žiūrint į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veiklą, ne kartą pastebėjome rezultatus to kitų organizacijų "pagalbos šauksmo".

Niekas netvirtins, kad ALT S-gos ar kitos organizacijos nariai privalėtų užsidaryti vien savos organizacijos klate. Ypatingai ALT S-gos tikslai ir uždaviniai yra tiek platūs, kad juos įgyvendinti viena S-ga savo jėgomis vargu ar pajėgtų. Jos nariai tai ir nevengia savo talka prisidėti prie tų organizacijų, kurių darbai ir siekliai neprieštarauja S-gos tikslams ir uždaviniams. Ir taip matome geriausias ALT S-gos jėgas ne tik dalyvaujant, bet daugelyje organizacijų net ir vadovaujant. Toji ALT S-gos "paskola" bendrinėms organizacijoms yra reikalinga, jos niekas nesmerkia ir ji yra bendru S-gos įnašu į mūsų visų bendrą visuomeninio darbo aruodą.

Kad toji talka būtų visą laiką efektyvi, reikia kad ji išplauktų iš savybės tvirtos, susiklausiusios ir idėjiniai pajėgios organizacijos. Todėl nepamirškinti savi organizaciniai reikalai, savojo organizacinio pastogės, Neveltui ALT S-gos valdyba ir kviečia (savo spalio 16 d. bendraraštyje) skyrius ir pavienius narius "pasidaryti ALTS-gos labui... artimai kooperuojant su S-gos Valdyba ir teikiant jai visokeriopą paramą Seimo nutarimams įgyvendinti ir užsibrėžtiems uždaviniams atlikti."

Bendraraštyje skyriai kviečiami sudaryti savo veiklos planus ir patiekti juos valdybai, kad suderintus juos su v-bos planais.

Ten pat žymi dalis Valdybos dėmesio krypta į Vilties draugijos ir Dirvos leidimo reikalus. Ne vien tik šios kadencijos metu valdybos buvo atkreiptas dėmesys, kad Vilties įmonės tolimesnis gyvavimas priklauso nuo reikiamo apyvartos kapitalo sudarymo. Esamoji padėtis, besitęsianti jau eilę metų, rodo, kad ALT S-gos nariai buvo kiek nutolę nuo tų įsipareigojimų ir uždavinių, kuriuos jiems buvo pridėjęs pats Vilties d-jos steigimo faktas. Tuo tarpu ALT S-gai, kaip plačios apimties visuomeninei organizacijai, ne tik rūpi bet yra gyvybiniai svarbū turėti ir tinkamai remti tuos uždavinius, kuriems Vilties d-ja buvo įsteigta.

Dėmesys tai ALT S-gos rūpesčių daliai jau yra davęs teigiamų rezultatų. Rytų Apygardos suvažiavimas davė 10 naujų šimtininkų, kurie viens po kito jungiasi į Vilties d-jos narių eiles ir tuo pačiu padeda įvykdyti tikslus, kurie yra realūs, reikalingi ir S-gos gyvavimui būtinai.

Ryšiai su Vilties d-ja yra realūs ir pagrįsti labai konkrečius darbo reikalavimai, už tai labai prasmingas ir tikslingas bendraraščių priminimas, kad "skyrių valdybos įpareigotų vieną iš savo narių specialiai rūpintis Vilties ir Dirvos reikalais."

Nėra abejonės, kad taip sutvarkytas ryšys turės nepaprastą įtakos tolimesniam darbui. Prie to ir kitų bendraraštyje išvardintų reikalų skyrių valdybos turėtų eiti nieko nedelsdamos. Tie reikalai nėra vien valdybų rūpesčių, bet yra kiekvieno sąmoningo S-gos nario įsipareigojimu. Tik savo įsipareigojimus vykdydama nariai sudaro gyvą, veiklią ir pažangią organizaciją. (i.č.)

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ! KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBŲ GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

 JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

Adenauerio laimėjimas

ST. LOZORAITIS

gynimas (bet šiaurinė Korėjos dalis nebuvo išvaduota) ir sovietų raketų iš Kubos pašalinimas. Tačiau visais šiais atsitikimais Sovietų Sąjunga pasitraukė nedidelį Vakarų elastingumo, bet, prie-

ir įgyjo jam Vakarų pasitikėjimą. Priešingai negu Vėimaro respublikoje po pirmojo pasaulinio karo, Vakarų Vokietijoje Adenauerio laikais nėra buvę spartakistų sukilimų ir net jokių bent kiek žymesnių komunistinių sąjudžių. Žinoma, Vakarų Vokietija gavo nepaprastai gausią ekonominę

Lietuvos Diplomatinio Šefas Stasys Lozoraitis, gyvenantis Romoje, kaip Lietuvos pasiuntinys Prancūzijai dažnai atvyksta į Paryžių pasitarti su kitais Lietuvos pasiuntinybės pareigūnais. Nuotraukoje iš kairės: pasiuntinybės sekretorius Ant. Liutkus ir min. St. Lozoraitis.

šingai, jų pasiryžimo ar net karo grėsmės paveikta. Tai liečia ir Korėją, nes karas tenai buvo Sovietų Sąjungos sukeltas, kuri siekė tuo būdu patikrinti Jungtinių Amerikos Valstybių karinį pajėgumą ir ypač politinį pasiryžimą. Vokietijos Federalinė Respublika tokių spaudimo priemonių neturi. Tad kurių laimėjimų buvo laukiama iš Adenauerio? Vyriausia Vokietijos problema yra suvienijimas, į kurį vokiečių tauta turi teisę ir kuris jai yra formaliai užtikrintas. Tačiau nėra, tur būt, nei Vokietijoje nei kur kitur politiko, kuris manytų, jog susivienijimas gali būti pasiektas derybomis su sovietais ar juos įtikinėjant. Lygiu būdu negalima geruoju paveikti ir sovietus, kad būtų sušvelninti priešpados metodai sovietų okupacijoje Vokietijos dalyje. Tie metodai nustatomi išimtinai pagal komunistinio intereso. Derybų su Sovietų Sąjunga dėl Vokietijos suvienijimo yra bergždžias dalykas. Jos tegali patvirtinti ir šiaip savaime aiškų faktą: kad Vokietijos padalinimas yra vienas pagrindinių komunistinio ekspansijos sąlygų. Joks kitas valstybės vyiras, būdamas Adenauerio vietoje, nebūtų padaręs jokios pažangos aukščiau pasakytais klausimais ir niekas jos nepadarytų, kol Sov. Sąjungos padėtis nebus pakeista.

O vis dėlto, kad ir ką sakytų Adenauerio kritikai, jis yra daug laimėjęs sovietų atžvilgiu. Jam paimant valdžią, Vokietija buvo kariniškai, politiniškai ir ekonominiai sunaikintas kraštas. Ji buvo palaidota Hitlerio Reicho griūvėsiuose ir apsupta neapjaukamos ar geriausiu atveju gilaus nepasitikėjimo atmosferos, kurią vienur kitur praskiedavo sovietų pavojaus supratimas. Einant visu iki to laiko įgytu patyrimu Vakarų Vokietija buvo palankus komunistų akcijai terenas. Šią kraštą Bundeskancleris Adenaueris sugrąžino į tvarkingą demokratinę gyvenimą, jį atstatė

Adenaueris yra dažnai prilyginamas Bismarkui. Tačiau atrodo, jog tarp tų dviejų Vokietijos istorijos asmenybių esama svarbaus skirtumo, ir būtent Adenauerio naudai. Bismarkas suklebė Vokietijos imperiją laimėtų mūšių laukuose, gi Adenaueris prikėlė Vokietijos Federalinę Respubliką iš Hitlerio pralaimėto karo griūvėsių.

Tai yra didis Adenauerio laimėjimas sovietų atžvilgiu ir kartu smūgis sovietų veržimuisi į Vakarus.

(Šis straipsnis atspausdintas taip pat Bazelio laikraštyje "Basler Nachrichten" ir Berlyno "Der Tagespiegel").

 NAUJOS IDĖJOS
NAUJAI ERAI
APDRAUDA?

 Pasitink
rink

NATIONWIDE

dėl naujų idėjų!

- ☐ AUTOMOBILIŲ APDRAUDA
- ☐ NAMŲ GAISRO APDRAUDA
- ☐ GYVYBĖS APDRAUDA
- ☐ NAMŲ SAVININKŲ
- ☐ MOKSLO
- ☐ PASKOLŲ
- ☐ NELAIMŲ IR LIGOS
- ☐ PENSIJOS

Nationwide turi naujų idėjų jūsų apsidraudimui, kad išpildytumėte bet kurį apdraudimo reikalavimą už jums įmanomą mokestį. Patikrinkite jus įdomiausias planą ir kontaktukite:

L I E T U V Ų
JUOŽA BALNĮ
(JOSEPH BROOKS)
5359 Decker Rd.
No. Olmstead, Ohio
Telef. 777-2155

Nationwide Mutual Insurance Co.
Nationwide Life Insurance Co.
Nationwide Mutual Fire Insurance Co.
Home office: Columbus, Ohio

Svarbus pranešimas siuntinių į Lietuvą siuntėjams!

Artinasi Kalėdos, dabar yra pats laikas siuntinius siųsti, kad jie Lietuvoje šventėm būtų gauti.

Viena iš patikimiausių Amerikoje siuntimo firmų yra licenzijuota bendrovė Cosmos Parcel Express Corporation, per kurią siuntiniai yra betarpiškai siunčiami tiesiai į Vilnių.

Šios bendrovės du lietuviški skyriai randasi Chicagoje: 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864 Chicago 8, Ill.; 2439 West 69th St., tel. WA 5-2737 Chicago 29, Ill.

Siųsdami per tas lietuviškas įstaigas siuntinius, Jūs esate pilnai garantuoti, jog siuntiniai bus tvarkingai supakuoti, tuo pat išsiųsti tiesiai į Lietuvą ir pasieks gavėją po 5-6 savaitių.

Ten pat didžiausias pasirinkimas, urmo sandėlio kainomis visų medžiagų ir prekių kurios tinka siuntimui.

Cosmos įgaliotu atstovu Chicagoje yra Edvardas Žukauskas.

Šioje firmoje pradėjo taip pat dirbti, ilgą laiką toje srityje dirbęs ir siuntinių siuntėjams žinomas Vytautas Žukauskas.

Taigi visais siuntimo ir informacijų reikalais kreipkitės paaminėtu adresu 2439 W. 69 St., tel. WA-5-2737 arba 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864. Būsime tikrai kuo geriausiai aptarnauti ir pilnai patenkinti.

MOKAME

4 1/2%

 metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
 1202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
 Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

AKIMIRKOS

Nebėkite iš Los Angeles

Daug kuo gali, nori ir stengiasi girtis Pietų Kalifornijos lietuviai. Bet vis dėlto yra pora ar trejeta sričių, kur jų neturtas ir atsilikimas buvo toks aiškus, kad nuolatos tat nutylėti reikėtų tikrą nesąžiningumą.

Viena iš tokių labiausiai trūkstatų sričių buvo - dailė. Gal dėl to, kad išorinis gyvenimas čia beveik ištisus metus rieda dailiose dekoracijose, lietuvių visuomenė kuri laiką visiškai neįtaro reikalo rūpintis dailės menais. O kai visuomenei nei papildomo meno nebereikia, tai ir mūsų dailininkai čia nevažiuo apsigyventi.

Buvo vienas kadaise stambus dailininkas ir savo paveikslais ir savo kūnu -- Povilas Puzinas. Čia kelis metus gyvendamas ir pragyvendamas iš tapybos, jis anaipol nesikankino nei badu, nei troškuliui. O vis dėlto ėmė ir pabėgo į New Yorką, nė vienu dąžo dribsniu mūsų nebeprisiminimas...

Netrukus po Puzino išbėgimo, iš Australijos atvyko Antanas Rukštelė. Įsikūrė čia kuo puikiausiai, įsitaisė pilną saulės studiją, visai nepanašią į jo mėgstamas piešti lietuviškas baikužėles prie negrįsto vieškelio.

Bronys Raila

Gana greit suruošė pirmą lietuvių dailininko parodą mūsų kolonijoje, ir dar šiandien daugelio mūsų šviesuolių bei labiau prasiimušiu tūbaiforū salonuose tebekaba jo realizmas. Bet ir tas nei iš šio, nei iš to bematant išdūmė į Chicago, užsimojęs savo garsingomis gubomis pripildyti kitų lietuviškų kolonijų gyvenamuosius, valgomuosius ir miegamuosius...

Nors čia negimusi, bet po mūsų akimis užaugusi ir išsimokiusi, giedriojo smogo padangėje staiga sužibo nauja, jauna ir gąnėtinai moderni dailininkė Ada Korsakaitė. Tačiau vos spėjo išsiskleisti jos meno ir mergystės žiedai, Adą tuojau vedybiškai nuraškė pravažiuojantis turistų daktaras Sutkus. Sutikau ją po kelių metų ši rudenį irgi besisvečiuojančią Sandūnuose, Eugenijaus Bartkaus rezidencijoje (tai taip pat pažymėtinas meno šedevras, žiūrint mano tūbaiforūškoms akimis!). Bet dabar jau sunku buvo pasakyti, ką Ada daugiau ir gražiau gimdo: ar naujus abstrakčius tapybos meno paveikslus, ar dar mažyčius, bet visai konkrečius baisiai triukšmaujančius gyvus kūrinus...

Taip mes būtume ir likę visiškai dailės našlaičiai, jeigu ne ta kilniai kultūringa šių dienų mada, -- savaitgalio dailininkai. Šios rūšies visai gabių žilo ar kūdikiško amžiaus menininkų turime bent kelias dešimtis. Kai tik pritrūks vietos miegamuosiuose ir valgomuosiuose, tai mūsų kūriniams galėsime apkaibinėti visas lietuviškas namų tvoras.

Ši mada tokia patraukli ir maloni, kad net ir aš, kilęs iš meniškių polinkų šeimos (mūsų giminėje čia dabar yra beveik penki aktyviai besireiškia savaitgalio dailininkai), praėjusią vasarą nutapiau septynius paveikslus: vieną realistinį, du semiabstraktinius ir keturius abstraktinius.

Ekspertų ir mano paties nuomone, blogiausiai išėjo realisti-

nis, o geriausiai, kaip savaime suprantama, -- keturi abstraktiniai kūriniai...

Kai profesionalai išbėgiojo ir ištėkėjo, tūli iš mūsų, kurie dar aukštai tebevertiname menų kūrybas, ėmėme ilgėtis, stačiai laukė naujų dailės imigrantų. Juk vietos ir saulės čia užtektų visam tuzinui lietuvių dailininkų. Vienas realistas ir vienas abstraktas galėtų net iš lietuvių pragyventi. Žymesni veikėjai ir šiaip prasimušę santuopomis juk negailėtų cento užsakyti portretui. O moderniuose apartamentuose protarpiais būtų ne pro šalį pakabinti ir koki abstraktinį paveikslą -- vienas spalvų blyną ir šiaip drąsesnį dažų ištiesimą.

Kartą prieš eilę metų aš net bandžiau sugundyti mūsų dailininkus imigruoti didesniais būriais į pietų Kaliforniją ir kaip bemokėdamas gražiausiomis spalvomis aprašiau dailininkų koloniją Laguna Beach uolotuose paplūdimiuose, Nieko nepešiau...

Žymiai vėliau susigundė tik vienas, bet ir tasai, rodos, ne meno, o daugiau sveikatos sumetimais. Tai dailininkas Vladas Vaitekūnas iš Chicago, mano brangus gimtosios parapijos kaimynas nuo Pakruojaus. Atvyko jis pirmiausia vienas, kupinas skaisčiausių vilčių. Viskas čia jam patiko: ir klimatas, ir saulė, ir palmės, ir žydinčios rožės vasario mėnesyje. Šventoje Monikoje, kur dažniau padvelkia drėgnai švarus Pacifiko vėjelis, jis užpirkė didelį, beveik stiklinį namą. Jei jis čia būtų pasilikęs ir tą namą kūrybos uždaviniams pritaikęs, joks kitas lietuvis dailininkas pasaulyje nebūtų turėjęs tokios erdvios, tokios saulėtos ir tokių plačių aki-račių meno studijos.

Bet už poros mėnesių su visa manta ir su pastovaus apsigyvenimo nusistatymais atvyko čia jo žmona. Ir jai iš karto niekas nepatiko. Stiklo namas atrodė pasibaisėtinas, ir ji atsiskakė nors pusę kojos ten įkelti. Taipogi ji teisingai pajuto, kad ir klimatas pačioje Pacifiko pakrantėje nebuvo pakankamai sausas. O svarbiausia, -- vis augo ir augo ankelių ilge-

sys, kurie liko beveik našlaičiai Chicagoje. Ir taip po kelių mėnesių diskusijų, kai pagaliau buvo pasiektas suderintas šeimos nuomonės vienodumas, abu Vaitekūnai su visa manta ir su sutriuškintais pasiryžimais vėl iškeliavo į Chicago.

Tatai be abejo buvo didelis smūgis: mūsų garbei, mūsų užkampio prestižui, visai mūsų propagandai ir draugystei. Ilgai kraipiau galvą, nesugebėdamas suprasti, kodėl taip įvyko. Visa man geriau paaiškėjo tik šių metų rudenį, apsilankius pas Vaitekūnus Willow Springs priemiestin prie Chicago. Nagi, čia jie dabar turi didingą dviejų aukštų pilį, pastatytą doriausio pasaulio karalienės Viktorijos stiliumi beveik prieš šimtą metų. Ši pilis, kaip buvo galima matyti ir jausti, buvo turėjusi savo žydejimo ir mardėjimo dešimtmečius. Vaitekūnas ją dabar iš pagrindų atnaujiną, perstato vidų, puikiai dekoruoja, sienas išpuošia savo ankstyvesniais ir naujausiais paveikslais. Puiku čia būtų tinginaiuti tokiose "gluosnių versmėse", jeigu kasdien ir negautum taip šilto ir fantastiško šeiminių vaišingumo. Gal kiek vengčiau tik žiemos meto, bet kitais trim sezonais, jeigu čia galėčiau gyventi ir nieko kito neveikti, tikrai pajėgčiau kiekvienam Dirvos numeriui parašyti po "akimirką".

Tokios pilies Vladas nebūtų suradęs jokiam Los Angeles priemiestyje. Dabar ir seniausioje mūsų dalyje, Bunker Hill, valdžia baigia išgriauti visas viktoriajines ir kolonijines stiliaus pilaite. Kaip iš rašto patyriau, net ir Chicagoje bepalko tik tokia viena viktoriajinė Vaitekūnų pilis. Kitus tris ten buvusius tokios pat rūšies pastatus jau senai gaisrai sunaikino.

Todėl mes čia per kelis pastarus metus turėjome tenkintis lietuviams dailininkais turistais. J. Bagdonas buvo atvykęs iš Washingtono, D. C., su modernių paveikslų paroda. Per praėjusių ir šių metų Bendruomenės ruoštas "lietuvių dienas" savo kūrinių parodas importavo dvi šaunios ponios: pėnai J. Paukštienė iš

Chicago, šiemet A. Tamošaitienė iš Kanados. O ši pavasarį ilgiau užtruko dailininkų Viktoro Petravičiaus ir Juozo Pautieniaus jungtinė paroda.

Šias parodas aplankė beveik tik vieni lietuviai. Taigi, viskas ėjo principu "savas pas savą". Bet dar negirdėjau, kad kuris iš šių dailininkų būtų raudojęs ar skundęsis, kad jam nepasisekė ar kad nei kelionės išlaidos neapsimokėjo. Gi Pautienius pakartotinai džiaugėsi, kad jam angelų mieste viskas sekėsi angelišškai.

Vien už tokių mums palankų komplimentą verta jam atsiliegti ir sekančią kartą arčiau susipažinti.

* JTO VISUOTINA SESIJA atmetė bendrą Albanijos ir Cambodijos pasiūlymą priimti Raud. Kiniją pilnateisui nariu. Balsuojant 57 valstybės pasisakė prieš, 41 -- už ir 12 susilaikė.

Šie rezultatai laikomi nauju JAV ir kitų laisvės mylinčių valstybių laimėjimu. Tai 14-sis Raud. Kinijos bandymas patekti į JTO. Būdinga, kad už R. Kinijos priėmimą balsavo Anglija, Danija, Suomija, Norvegija ir Švedija, kartu su Azijos ir Afrikos valstybėmis. Be abejo, Indija ir Sov. Sąjunga taip pat balsavo už, tačiau visa agitacija atiteko mažajai R. Kinijos "draugei" Albanijai.

VISAI
APDRAUDOS
REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
CLEVELAND 24

Rugsėjo 10 d. A. Gustaičio rūpesčiu ir Bendruomenės Apylinkės parama buvo suruoštas Rožinsko, jachta perplaukusio Atlantą, užsienio ir amerikiečių spaudoje žurnalistams pristatymo konferencija. Vyko Greater Los Angeles Press Club patalpose.

Ivadą žodį tarė dr. J. Bielskis, paminėdamas lietuvių sportininkus Lietuvoje ir Amerikoje. Lietuviškai kelionę pasakojo B. Rožinskas, vertė M. Stark. Konferencijai vadovavo A. Gustaitis. Dalyvavo 32 amerikiečiai, užsienio ir lietuviai rašytojai bei žurnalistai.

Malonu pastebėti, kad konferenciją sekė tolesnis užsieniečių susidomėjimas Hermes II-ja. Kitą dieną gražiam Long Beach jachtų uoste Hermes II aplankė su dovanomis svečiai. Rugsėjo 22 d. rytą A. Gustaičio pastangomis Hermes II su būriu svečių išplaukė Catalinos salon. Šioje gražioje išvykoje dalyvavo: danų rašytojas-žurnalistas dr. Sven Rye, Hollywood'o Foreign Press Association pirmininkas, rašyt.-žurnalistas Doris Cerea, Romos ir Milano spaudo atstovė, Gerard Alcan, Paryžiaus spaudo korespondentas, filmuotojas, Brigitte Heiberg, Danijos gražuolė šių metų grožio varžybų Long Beach dalyvė ir dr. J. Jurkūnas, Nuotraukoje svečiai jachtoje. Prie vairo dr. J. Jurkūnas. Alg. Gustaičio nuotrauka

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IS KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

(33)

-- Priverk duris, Raidai!
Roogas stovi aukštas savo mėlyname kombinzone, plačiais kamuotais pečiais, o prie šlaunies didžiulis naganas.
-- Mes vieni, Raidai?
-- Malininas ir Čiubakova dar tebėra komisarijate, drauge Roogai!

-- Sėskis, Raidai!
Roogas prieina prie spintos, išsitraukia butelį ir stato ant stalo. -- Mudu atsiveikinsime, Raidai!
Be žodžių žiūriu į jį. Nenatūraliai kietas ir net sustiręs atrodo jo veidas. Akys, atrodo, visai nepriklauso šitam veidui. Dvi -- negyvos akys.

-- Taip, Raidai, šandie mes atsiveikiname. -- Jis atkėmė butelį, geria ir siūlo man. -- Greičiausia visam laikui.
-- Išvykstate į frontą, drauge Roogai?
Man pasivaideno lyg šypsnyš jo lūpose.

-- Į frontą? Ne visai, Raidai. Aš gavau uždavinį, kurį vykdant maža vilčių sugrįžti. Kaip bus, taip -- uždavinį reikia įvykdyti! Gal dar matysimės, Raidai, bet gal ir ne. -- Išgėręs atsėdė. -- Toks jau gyvenimas, Raidai. Jeigu vokiečiai ateitų į Tallinną, manęs jau čia nebebus. O jeigu jie ir neateitų, tada -- tavęs čia nebus, Raidai. Artėja pabaiga, Raidai -- vienokia ar kitokia!

-- Žinau, drauge Roogai.
Roogas atsitoja.

-- Sakai -- žinai? Puiku Raidai! Gal būt tau išeis į naudą, kai būsi viską praėjęs -- visas niekšybes, kvailystes, visą purvą perbrides!

-- Argi tas buvo būtina, drauge Roogai?
Akimirka jo veidas pagyvėjo.
-- Ne, tai nebuvo būtina, Raidai, ne! Aš tau sakau tai, gal būt, dėl to, kad šiandien esame taip arti. Bet palikime tai, Raidai. Mes esame juk vyrai, bet kartais ir vyrai turi valandų, kada jie nori kalbėti. Matai, Raidai, aš kilęs iš labai skurdžios šeimos. Mano jaunystė buvo prakeikta sunki. Jau 14 metų atsiradau pas komunistus. Metų metus už tą idėją kovojau ir jai dirbau. Sėdėjau estų kalėjimuose ir prancūzų koncentracijos stovyklose. Kovojau ir žudžiau Estijoje, Ispanijoje. Ir niekad nesigailėjau, Raidai, niekad!

-- O dabar, drauge Roogai?
-- Šandie? Šandie esu lygsvaros netekęs. Norėjau komunizmo Estijoje, savo krašte, savoje tautoje. Stengiausi būti garbingas, Raidai -- tu juk žinai!
-- Taip, žinau.

-- Bet kas paskutiniaisiais mėnesiais vyksta Estijoje -- tai joks komunizmas, Raidai! Ne už tokį komunizmą mes kovojome! Žinau, ką galvoji, Raidai! Ir ką jauti. Iš tavo taško žiūrint -- viskas tvarkoj. -- Ir -- nežiūrint to, vistiek eini į mirtį, Roogai?

-- Taip, einu.
-- Kodėl gi nepasuki kitu keliu?
-- Manai į miškų? -- Jis tik nusišypso. -- Pas miško brolius? Ne, Raidai. Tu gali eiti į miškų -- ne aš! Juk aš komunistas! Aš negaliu dėtis su miško broliais, nes jie su vokiečiais prieš komunizmą kovoją. Aš gi nekenčiu nacių ir fašistų. Aš negaliu vokiečių pusėje kautis.

-- Mes neturime jokio pasirinkimo, Roogai. Mes kovojame už Estiją!

Jis vėl šypstelėjo.
-- Ir tu tiki tuo, Raidai? Gal būt ir tu vieną dieną vokiečių pusėje kovosi už Estiją. Bet kai tokia diena ateis, tu prisimink, kad ir aš kadaise už Estiją kovojau... Ispanijoje. Gi iš tikrųjų tai buvo kovota už Rusiją! Ir tu įsitikinsi, kad ne už Estiją, bet iš tiesų už Vokietiją ko-

vosi!

-- Ne!
-- Taip, Raidai! Šitai suprasi, Raidai, vėliau, daug daug vėliau tu įsitikinsi -- tokia bus tavo laimė!
Jis man ištisia ranką
-- Sudie, Raidai! Aš išeinu!
-- Į kur?
-- Aprmokėti savo sąskaitos!
Kietais ir skubiais žingsniais jis eina prie durų ir čia dar atsiskuka:
-- Saugokis Hoffo, Raidai! Labanakt!
Palikęs sėdžiu Roogo kambary ir žiūriu į tuštumą.

*

Vis arčiau ir arčiau slenka vokiečių kariuomenės daliniai, vis tampa artiau apjuosiamas Tallinnas.

Liepos 24 d. išlaisvinamas Tueri miestas. Liepos 25 d. rusai išmušami iš Emajoei linijos ir turi trauktis iš Tartu. Vokiečių reguliarius daliniai ir estų laisvės kovotojai vienetai lipa jiems ant kulnų. Liepos 25 d. vokiečiai pasiekia Peipuso ežerą. Liepos 31 d. prie Kaapa upės mūšio katilė galutinai atkertama apie 10,000 rusų.

Rugpjūčio 2-7 d.d. vokiečiai užima visą eilę naujų vietovių. Estų daliniai paima svarbų geležinkelio mazgą Tapa.

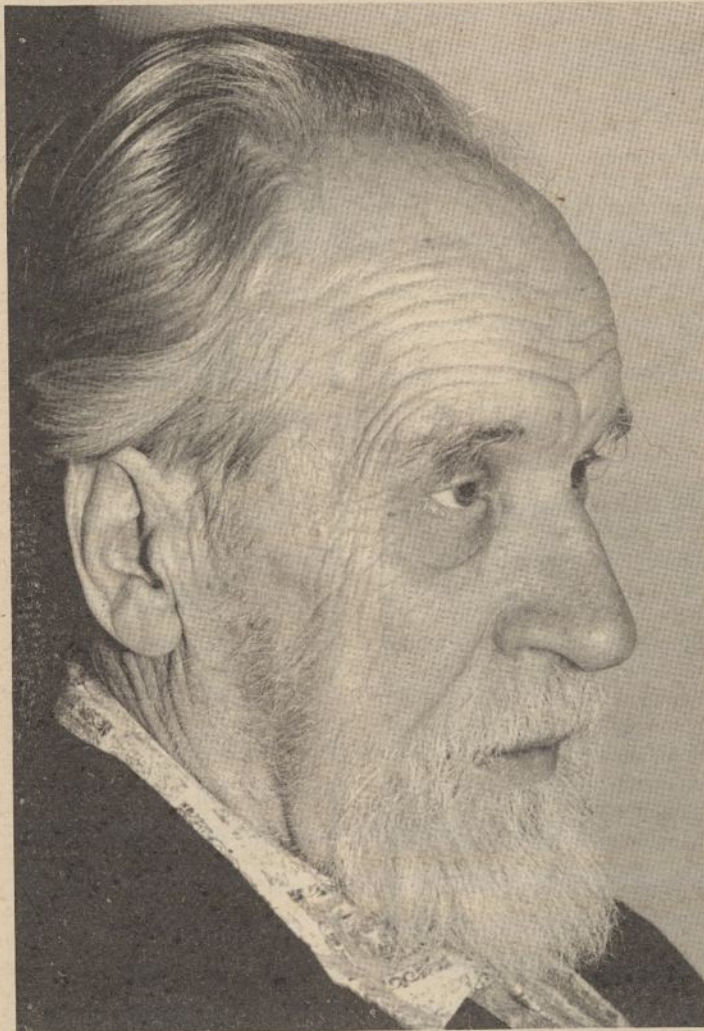
Blogai ginkluotų laisvės kovotojų nuostoliai milžiniški, bet šių vyrų niekas nesulaiko! Iš visų pusių atvyksta vis daugiau estų vyrų ir savanoriškai stoja į vokiečių armiją. Jie žino, kad tik su vokiečiais ir vokiečių ginklais bus galima atsikratyti rusų priespaudos. Net ir vokiečių uniformose šie vyrai kovoja už Estiją.

*

Ant šaligatvio pakraščio matau stovinčią, apvalią žmogystą. Juk tai Jaša Rubanovičius, įtraukęs pečius stebi pražyguojančią raudo nosios armijos koloną. Aš suimu jį už alkūnės.

-- Kodėl tu dar čia, Tallinne, Jaša? Ko lauki?

(Bus daugiau)

Prof. Mykolas Biržiška

TĖVYNĖJE LIKO ŠIRDIS

Mykolas Biržiška byloja lietuviams išeiviams (1)

(Ištraukas parengė Stasys Žymantas, Lietuvių Akademinių Skautų Sąjungos Mykolo Biržiškos mirties metinių surengtame minėjime Los Angeles 1963, IX, 29 d. Paskaitė Vytautas Plukas)

"Myliu aš visą tautą, visas jos buvusias ir būsimas kartas". Adomas Mickevičius

Išvykdamas 1944 m. iš Lietuvos, buvau pasirengęs 20-čiai metų emigracijai. Tam esu ir dabar pasirengęs, bene labiau negu tie mano tautiečiai, kurie drauge su manim vyko "trumpam laikui", o dabar sparnus nuleido.

Bet Jūsų amžius? -- sakote. Žinoma, jis eina didyn, ne mažyn, o be to ir kokia liga ar "accidentas" gali lengvai žmogų iš gyvyčių išbraukti. Visko gali būti ir tas, kaip vaikų žaidimuose, "nesiskaito".

Prof. M. Biržiškos suktų švenčiūt, Draugas, 1957. VIII, 24.

Vykusiai ar nevykusiai, gerai ar blogai, seniai, susenę ir apyseniai vadavo, vaduoja ir vadaus Lietuvą, bet jų kaskart mažėja, tai išvaduos ją tik dabartinis jaunimas. Tepajunta, teprasmina jis tą savo pareigą ir garbę.

"Kilkime prie stebuklo", Mūsų Vytis, 1958, sausis-vasaris.

Kaip mūsų didieji ir mažieji kaimynai, kaip kiekviena tauta, turime mes visokių ydų, kurių vieną didelę ir net labai didelę tautinę ydą čia ypačiai svarbu mums prisiminti, tik deja, kad ir nesunku ją suprasti ir išaiškinti, bet nelengva jos nusikratyti. Toji yda -- per menkas savo vertės įsisaugojimas, savęs ir savo tautos nedavertinimas.

"Vasario 16-osios reikšmė", Mūsų Kelias, 1947. V. 15.

Mūsų Tauta ne menkesnė nei geresnė už kitas tautas, bet mums ji yra brangiausia.

Jos kalba mums mieliausia, aušriškai gražiausia. Jos žemė, daugiaamžiame prakaite ir kraujuje įmirkyta, vyžomis ir klumpėmis išminda, mums yra savausia -- mūsų ir tikrai mūsų -- nei lenkų, nei maskolių, nei prūsų -- taigi švenčiausia.

"Keletas minčių suėjus 20-čiai metų kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo", Nepriklausoma Lietuva, 1960, IX, 21.

Lietuviai aiškūs savininkai (vydūniškieji "sau žmonės") savo proto žmonės, vakarietiški tariant, individualistai kūnu ir siela, tat aiškiai demokratinė tauta, kuriai svetima yra vergo ar bent kokio jungvilkio psichika. Jei negali jėga ar atviru pasipriešinimu, atsikerta ji prievartai piktu žvilgsniu ir aštriu pajukimu. Įstikino tuo 1940-41 ir 1941-45 m. Lietuvos okupantai.

"Didžioji Išeivija", Mintis, 1946, VI, 1 d.

Daugiau kaip prieš šimtą metų didžiojo istorinės Lietuvos emigracijos pirmūno Adomo Mickevičiaus žodžius -- "Tėvynėje liko širdis" -- nesunku kiekvienam mūsų sau prisiminti, ne vien savo jausmų Lietuvos atžvilgiu išreikšti, bet ir savo vietai tinkamai nustatyti bendroje mūsų tautos išsilaisvinimo kovoje.

"Vieningai Lietuvos vadavimo keliu", Lietuvių Dienos, 1953 vasaris

Pats Mickevičius, atsidūręs išeivijoje, nenuleido rankų, bet sunkiomis tremties sąlygomis visas pasiskyrė Tėvynės vadavimo reikalui, tam nevengė nei revoliucijon dėtis (Italijoje), nei rengtis ginklu su maskoliais susiremti (Turkijoje), tik labiausiai vengė emigracinių ginčų ir barnių. Savo kūriniais ir gyvu žodžiu jis stengėsi stiprinti ir tikrai stiprino savo tautiečių nuotaikas ir dvasią. Tuo jis mums yra jau ne vien poeto, bet ir aktyvaus veikėjo pavyzdys.

"Lietuvos Dievaitis", Santarvė, 1955, Nr. 6

Tikrai Vokietijoje, tremtyje pajutau "Księgi pielgrzymstwa polskiego" gilesnę prasmę, ir kaip prieš šimtą metų būsimasis ukrainiečių istorikas Kosmarov savo tautiečiams, taip aš -- tik ne raštu kaip jis, bet savo mintyse -- mėginau jas pritaikinti mūsų tautai imamiems tautiniams Lietuvos ir lietuvių reikalams.

"Lietuvos Dievaitis", t.p.

Ne vien kiekvieno mūsų, bet ir visos mūsų tautos širdis liko Lietuvoje -- pati ten likusi tauta, kurios nedidelė dalis mes besame ir kurios ne tik kančias skaudžiai atjaučiame, bet ir jos sprendžiamąjį vaidmenį išsivaduojant ir vėl atkuriant laisvą gyvenimą pripažindami, gauname su tuo derinti ir savo žygius, darbus ir darblius.

"Vieningai Lietuvos vadavimo keliu", t.p.

Užaugo Nepriklausomosios Lietuvos nemačiusi ir tik bolševikinius keiksmus apie ją tegirdinti karta -- ir toji karta taip pat,

AKADEMINIS GYVENIMAS

IŠPŪDŽIAI IŠ ASS STOVYKLOS

Gausiai suvažiovo studentai skautai į Akademikų Skautų Sąjungos 1963 m. jubiliejinę pastovyklę, kuri įvyko tarp rugpjūčio mėn. 24 d. ir rugsėjo mėn. 1 d. Ne vien tik skautiškos idėjos juos čia subūrė, traukė juos ir noras susitikti su draugais, patirti gražią gamtą. Kasmet tuo pačiu laikui yra ruošiamos panašios stovyklos vis skirtingose vietose, tuo lyg užbaigiant vasaros atostogas ir grįžtant prie mokslo ir darbo miestuose. Šiemet stovykla buvo tuo reikšminga, kad joje buvo paminėta kelios mūsų tautai svarbios sukaktys: 700 metų Mindaugo mirties, 100 metų nuo 1863 m. sukilimo ir 45 metų nuo Lietuvių Skautų Sąjungos įsikūrimo.

Stovykloje dienos bėga labai trumpos, bet kartu įvairios ir gyvos. Kas rytą stovyklautojai eidavo į Kun. Klimo, pastovyklės kapeliono, laikomą šv. Mišias. Po mišių visi rikduotėje giedodami Lietuvos Himną, pakeldavo ASD ir Korp! Vytis pastovyklių vėliavas.

Be stovyklinių smagių laužų ir linksmų nuotykių akademikai skautai turėjo rimtų ideologinių ir tautinių studijų. Čia studentams skautams į talką atėjo mūsų žinomi intelektualai skaityti paskaitas ir vadovauti diskusijoms. Stovykloje skautai turėjo progos susipažinti su lietuvių

Muz. Vytautas Strolia praveda pašnekesį akademikams skautams Jubiliejinėje Skautų Stovykloje, Plymouth, Mass.

G. Peniko nuotrauka

mokslininkų įvairiomis idėjomis ir nusistatymais. Jie galėjo dėl iškilusių klausimų čia pat

su prelegentu išsiaiškinti. Paskaitas skaitydavo įvairių pažiūrų asmenys. Juos pakviesdama ASS vadovybė parodė platų lietuviškos kultūros supratimą.

Diena stovykloje užsibaigdavo vėliavos nuleidimu ir tradiciniu skautišku laužu. Laužas prasidėdavo gyvai ir triukšmingai, vėliau, su laužo liepsna lėtėjo ir skautų dainos. Laužui gėstant visi sustodavo aplink jį ir broliška rankomis susikabinę ir susikaupę lėtai dainuodavo "Ateina Naktis", vakarinę atsisveikinimo dainą. Prof. St. Kolupaila savo sveikinimo laiške rašė "Kol veiks lietuvių skautai, kol liepsnos jų laužai ir lietuviška daina, tol dar nebus mirusi Lietuvai mūsų emigracija."

Kad stovykla sėkmingai praėjo, kad mes iš jos išsivežėm malonius atsiminimus, turime būti dėkingi pastovyklės vadovybei, kurią sudarė: s. Treinys, ASS Pastovyklės vadovas, Akademikų skautų draugovės Pastovyklės rajono komendantė tn. Audronė Kubiliūtė, komendantės adjutan-

tė tn. Laima Šileikytė, ASS Pastovyklės programos vedėja tn. Milita Leimonaitė, ASS Pastovyklės rajono komendantas senj. Pranas Mašiotas ir Pastovyklės laužavedys senj. Vladas Stropus, įdėję daug darbo ir pastangų organizuojant ir vadovaujant pastovyklei.

Akademikai labai nenorom skirstėsi į namus. Ilgai dar atminty pasilikęs stovyklos draugų veidai ir skambės jų dainos ir sąmojai.

Danguolė Markutė

NEW YORK

* Korp! NEO - LITHUANIA NEW YORKE šventė šiais metais įvyksta lapkričio mėn. 9 d., 6:30 val. vak., Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave., Brooklyn 27, N.Y. Šventė bus pradedama iškilminga sueiga, kurioje dalyvauti mielai kviečiami visi Korp!Neo-Lithuania draugai bei bičiuliai. Taip pat mielai kviečiami visi kolegų neolituonai iš įvairių vietovių.

Po iškilmingos sueigos seks koncertinė dalis, kurioje pianistė senj. A. Kaulinytė iš Philadelphijos išpildys Debussy, Schuberto ir Beethoveno parinktus kūrinius. Po to vaišės ir šokiai, grojant A. Starolio orkestrui. Įėjimas su vaišėmis: \$6.00, be vaišių (studentams ir moksleiviams): \$2.00. Pakvietimai gaunami pas visus korporantus ir valdyboje, skambinant telefonais: Dana Maurukaitė VI 6-5447, 84-23 116 St., Richmond Hill 18, N.Y. -- valdybos adresas. Giedrė Noakaitė -- MI 1-0532 ir Virginija Sutkutė -- MI 9-8479.

Vaišėms bus paruošti stalai po 10 asmenų. Norintieji stalus užsisakyti maloniai prašomi skambinti nurodytais telefonais. Kad paruošiamieji darbai vyktų sklandžiau, korporantai prašomi būti namie iki šm. lapkričio mėn. 1 d. pranešti nurodytais telefonais kiek turės svečių ir kiek reikės rezervuoti stalių.

Valdy'a

* Korp! NEO - LITHUANIA NEW YORKE metinė bendra sueiga įvyksta spalio mėn., 26 d., 7 val. vak. Festival Restorano mažonoje salėje, 40 E. 26 St., Manhattan, N.Y.

PATS SKAITYK IR KITUS RAGINK SKAITYTI DIRVĄ

Skautės akademikės jubiliejinėje stovykloje. Bokšte iš kairės: G. Vaitkutė iš Conn. ir clevelandietės L. Obelenytė, G. Natkevičiūtė, D. Orantaitė.

kaip ir mūsų Vakaruose, tik okupantų visaip apipanečiota, ieško sau ir Lietuvai išganingo kelio.

Ne mes, tik ji tą kelią nustatys ir juo nueis. Mūsų gi užsieniečių uždavinys tėra padėti Jai tą kelią surasti, jo trūkumus užpildyti, kiek iš Vakarų tai galima įstengti ir drauge su likusiąją Tėvynėje Tautą kurti laisvą ir nepriklausomą šventosios Lietuvos ateitį.

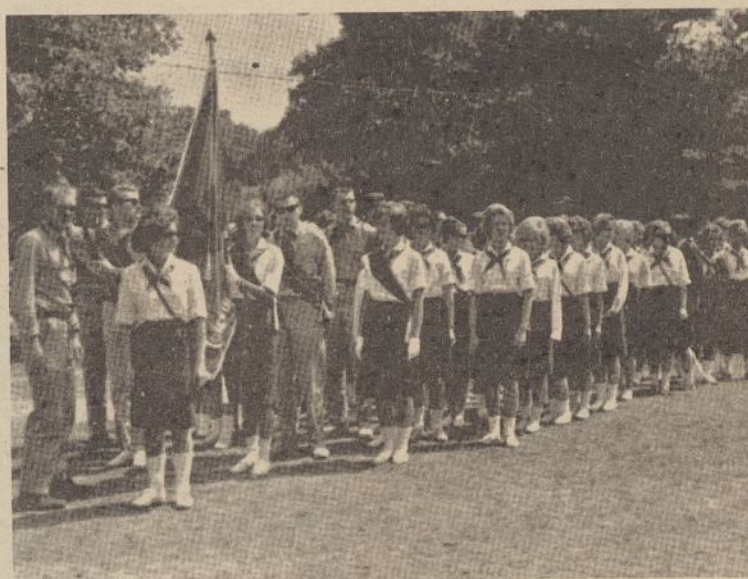
"Keletas minčių suėjus 20-čiai metų kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo", t.p.

Pirmiausiai giliai įsisaugojime vieną dalyką: Lietuva nei savo dvasine (kultūrine), nei ekonomine ar socialine struktūra nebus tokia, kokią mes ją palikome, pasitraukdami iš jos.

"Lietuvos atstatymo klausimais", Santarvė, 1953, Nr. 3 (8)

Pagrindinį vaidmenį visuose reikaluose suvaidins žmonės, kurie liko Lietuvoje. Jų nuotaikos, jų galvojimas turės lemiamos reikšmės. Jie sukurs valstybines, kultūrines ir kitokias institucijas savo nuožiūra ir iš savo dvasinės jėgos bei būdo. Klystų tas, kas manytų, jog tautinę dvasią teišnešios tik tie žmonės, kurie atsidūrė žiaurus geležinės uždaros -- laisvuose Vakaruose. HERCJUS LIKO NAMUOSE. Tauta gimdys ir duos kietai užgrūdintų, tautiškai susipratusių ir aštraus proto žmonių. Kaip ugnis nuvalo geležies rūdis, taip kančia ir pavojai tvirtina žmogaus dvasią, ją pagilina ir suaktyvina.

"Lietuvos atstatymo klausimais", t.p.
(Bus daugiau)

Skautai akademikai jubiliejinėje stovykloje pasiruošę iškilimams.

SUSIPAŽINKIME SU AUSTRALIJOS LIETUVIŲ GYVENIMU!

Solistės G. VASILIAUSKIENĖS ir pianistės D. OLDHAM koncertų programa verta iš arčiau pažvelgti į Australijos lietuvių gyvenimą, jų visuomeninę veiklą ir pastangas lietuviškame darbe. Australijos lietuvių pažinsime išgygyje

JUOZO J. BACHUNO išleistą knygą

BLEZDINGELĖS PRIE TORRENTO

(KAINA 2 DOL.)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ

METRAŠTĖ

(KAINA 10 DOL.).

Abu leidinių galite išsigyti užsisakydami juos Dirvoje.

Triumfo scena iš Aidos. Prieky stovi iš kairės: Aida -- Danutė Stankaitytė, Amonasro -- Algirdas Brazis, Radames -- Stasys Baras ir Amneris -- Aldona Stempužienė. J. Karklio nuotrauka

LIETUVIŲ OPERA IR ALDONA STEMPUŽIENĖ

Lietuvių Opera Chicagos lietuviškajame muzikiniame gyvenime užima išskirtiną vietą ir turbūt nė vienas kitas muzikinis įvykis nesukelia tiek susidomėjimo, kaip operos spektakliai. Kasmet nuo 1957 metų (išskyrus, 1961 metus, kuriais įvyko bendroji Dainų šventė) Chicagos lietuviai turi progos pasidžiaugti reta muzikine švente, kurios Amerikoje įvykdyti negali net daugelis didžiųjų miestų ar ir tautinių grupių.

Kad Chicagoje egzistuoja Lietuvių Opera nuopelnai priklauso dideliui ir pasižventusiam operos kolektyvui (kaip prisimenam, į "Aidos" pastatymą 1962 metais

buvo įjungti 242 asmenys, o biudžetas siekė net 22,000 dolerių), gausiems operos rėmėjams ir lankytojams, o taip pat ir visiems solistams, kurie taip nuoširdžiai yra įsijungę į šį darbą. Tarp šių operos talkininkų visuomet galima rasti ir solistę Aldoną Stempužienę, kuri, nors gyvendama Clevelande, visuomet susidaro sąlygas dalyvauti Chicagos Lietuvių Operos pastatymuose.

Aldona Stempužienė Chicagos Lietuvių Operoje yra išpildžiusi šias svarbias roles: Lola -- "Cavalleria Rusticana" (1963), Amneris -- "Aida" (1962), Azucena -- "Il Trovatore" (1960), Carmen

-- "Carmen" (1959) ir Sibelis -- "Faustas" (1958). Kiekviename šių pastatymų Aldonos Stempužienės dalyvavimas buvo mūsų muzikos kritikų teigiamai įvertintas ir jos sukurti personažai paliks ilgai žiūrovų atmintyje.

Šį šeštadienį Chicagos lietuviai turės vėl puikią progą pratęsti savo pažintį su Aldona Stempužiene: Jaunimo Centre 8 val. vakare įvyksta pirmasis jos vienos koncertas Chicagoje. Koncerto programa įvairi ir suteiks galimybes pilnai įvertinti Aldonos Stempužienės muzikinį talentą.

(rm)

BRAZILIJOS LIETUVIAI

* RADVILAS IR MINDAUGAS GORAUSKIAI, lietuviai krepšininkai priklausą Sao Paulo klubui "Sirio", neseniai buvo išvykę rungtynėms į Urugvajų. Abu Gorauskai studijuoja inžineriją. Jų tėvas Algridas Gorauskas įsikūrė Brazilijoje po II Pas. karo.

* ALFONSAS ŽIBAS, kino operatorius dirbąs televizijoje, rugsėjo pradžioje filmavo karo laivyno manevrus.

* INŽ. ALOIZAS ŠLIKTA, neseniai baigęs Sao Paulo politechnikos mokyklą, gavo tarnybą Rio de Janeiro mieste.

* VYTAUTAS AUKŠTINAITIS, baletmeisteris ir choreografas, kurio pastatymai vyksta kas savaitę televizijoje, iš Sao Paulo persikėlė į Rio de Janeiro.

* DR. RUDOLFAS MEKŠRAITIS, gyvenąs Porto Alegre, šiuo metu ruošiasi profesūrai.

* DR. HENRIKAS NADOLSKIS baigęs Sao Paulo universitetą, gauna paskyrimą tame pačiame universitete.

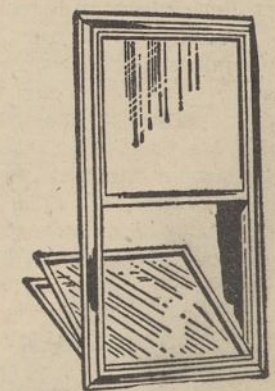

Po sekmingo Carmen pastatymo. Iš kairės: Aleksandras Kučūnas, Aldona Stempužienė ir Stasys Baras. V. Juknevičiaus nuotrauka

FREE!!

INSTALLATION
NEVER BEFORE OFFERED

Full Triple Track
SELF STORING
ALUM. COMBINATION
WINDOWS

\$11.80

Limited Time Only!

Regularly Sold For
\$17.95 Without Installation
ORDER NOW
MINIMUM ORDER - 4
This Offer Not Retroactive

SAVE \$\$\$\$ ON
• ALUM. COMBINATION
DOORS
• ALUMINUM SIDING
• ALUMINUM AWNINGS

EASY TERMS AVAILABLE
Operators on duty
until 10 P.M.

DEAL DIRECT WITH OWNER
TEMPCO CONSTRUCTION,
INCORPORATED
12728 St. Clair Ave.
GL 1-4503

MAY'S

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE

BASEMENTS

EAGLE STAMPS
PADIDINA JUSU
TAUPYMA VISOSE
4-SE MAY CO.
KRAUTUVĖSE!

ŠILIMA SU KOMFORTU BERNIUKAMS,
MĖGSTANTIEMS ŽAISTI ORE!

MEDVILNĖS CORDUROY

TIKSLŪS
PALTAI

16.⁹⁹

DYDŽIAI: 10 iki 20

• Tams. pilki • Rusvi • Rudi
Aukštos kokybės Hockmeyer
medvilnės corduroy paltai, orlon
acrylic medvilnės ir vilnonės
antklodės pamušalai pastoviai
šilimai. Gauruotos apykaklės su
kryžiuotomis sankabomis. Skal-
biami ir valomi.

BASEMENT BOY'S CLOTHING DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

Užsakykite paštą ar telefonu
... Skambinkite CH 1-3070

IŠPARDAVIMAS! BRANGESNI
MERGAIČIŲ

ŽIEMINIAI PALTAI

Palyginkite su
\$21 iki \$25 **\$ 16**

Jūs rasite kaip tik tuos paltus, kurių laukia mergaitės šiai žiemai! Šeši puikūs vilnonės medžiagos stiliai pasirinkimui. Acrylic pūkuotos vilnos su medvilnės pagrindu, vilnoniai audiniai, vilnoniai pledai. Kai kurie apsiūti medvilnės orlono acrylico pūkuotomis ar kraliko apykaklėmis. Naujausių madų spalvos.

DYDŽIAI: 7 iki 14

STYLE
B

STYLE C

Paštą ir telefonu užsakymai
priimami tik čia matomiems
stiliams.

Skambinkite CH 1-3070

A. Vilnoniai pledai, pilni orlono
acrylic audiniai, medvilnės pa-
mušalai. Akcentuoti pritaikytu
šalikui ir kišenėmis.

B. Vilnoniai diagonaliniai audi-
niai, šilti dirbtinio šilko pamu-
šalai. Dvieiliu sagu stiliuje su
juodo kraliko kailio apykakle.

C. Vilnoniai žibelinai, dvieiliu
sagu stiliuje. 3 dalių orlono ac-
rylic, medvilnės pūkuotomis pa-
smakrės apykaklėmis.

Kailiai pažymėti eksporto
krašto pavadinimu.

BASEMENT GIRL'S COATS
DEPARTMENT THE MAY CO
DOWNTOWN AND BRANCHES

MIRE MARTYNAS NASTOPKA

Spalio mėn. 22 d. staiga ir netikėtai sustojo plakusi ALTS-gos nario Martyno Nastopkos širdis. Mirė jis Suburban, Warrensville Center, ligoninėje.

Sulaukęs senyvo amžiaus, tačiau patvarus biržietis iki paskutinių dienų su žmona dirbo Solone, prižiūrėdamas turtingo prekybininko sodą.

Neatsižvelgdamas į amžiaus našta ir poilsio reikalavimus, velionis Martynas uoliai sekė lietuvišką gyvenimą, lankė susirinkimus ir pobūvius ir būdamas be galo malonaus ir paslaugaus būdo, visuomet džiaugdavosi draugų ir pažįstamų apsilankymu. Laidotuvių rūpinasi Della Jakubs & Son laidotuvių namai 6621 Edna Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 26 d.

Mieląjį Martyno žmonai, šeimai ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojauta.

* **AUTOMOBILIŲ VAGYS** "praturtino" Stasį Astrauską, Baltic Delicatessen" krautuvės Superior Ave., savininką, praeitą penktadienį sėdė ir nuvažiavę netoli krautuvės - pastatytą jo Chevroletą.

* **CLEVELANDO VILKIUKAI**, po ilgesnių atostogų, pradėjo darbą. Sekmadienį, spalio mėn. 20 d. Kestučio draugovė turėjo iškylą Forest Hill parke. Pilnų tunto tintininkas s.v. Jokubaitis pristatė naują draugininką V.A. Staškevičių. Iškylėje dalyvavo apie 20 vilkiukų.

Sveikiname naujai įstojusius vilkiukus: V. Gudėną, A. Nagevičių ir R. Pliodžinską.

Iškylai pasitaikė puikus oras, praveista daug ir įvairių skautiškų žaidimų. Virvės traukimo varžybose mūsų jaunieji vilkiukai nugalėjo savo tėvelius. Pasivažiinta karštomis dešrelėmis, vaisvandeniu ir saldainiais. Nors trumpai iškylauta, bet mūsų jaunieji gavo progos tikrai skautiškai praleisti laiką. Tėveliai, kurie norėtų savo vaikučius įjungti į vikiukų eilės, skambinkite s. V. Jokubaičiui, tel. MU 1-9143 arba V.A. Staškevičiui, tel. 486-4942.

* **SALAMANDER** batų krautuvė jau gavo didelį batų transportą rudens ir žiemos sezonui. Plačiau žiūr. šiame puslapy dedamą skelbimą.

CLEVELANDO LIETUVIŲ STUDENTŲ

★ Gros puikus orkestras

INITIUM SEMESTRI

Šeštadienį, spalio 26 d., 8 v. v.

Knights of Columbus Hall, 25400 Euclid Ave.

★ Bus įdomi programa ir geras bufetas
★ Clevelando Lietuviai Studentai kviečia visą Clevelando visuomenę dalyvauti ir paremti studentų veiklą

LSS Valdyba

Spalio 19 d. Clevelande susituokė Milta Chesna-Žižniauskaitė su Vytautu Nasvyčiu. Vestuvinė puota įvyko Čiurlionio ansamblio namuose. Nuotraukoje iš kairės: Meilė Leknickaitė, jaunieji Milta ir Vytautas Nasvyčiai ir Algirdas Zikas iš Bostono.

V. Pliodžinsko nuotrauka

* ŠV. KAZIMIERO lituanistinė mokykla veikianti Naujosios parapijos patalpose ir vadovaujama pedagogo - rašytojo Vacio Kavaliūno, Vilties spauduvėje užsiskė sėsiuvinis.

Panašius sąsiuvinis jau naudoja Vysk. Valančiaus Lituanistinė mokykla, vadovaujama Juozo Štompūžio.

Sąsiuviniai daro malonų įspūdį. Viršeliai lietuviškais motyvais papuošti dail. Nijolės Vedegetės - Palubinskienės.

* ADV. PETRAS KERŠIS su žmonia, lankydamiės Dirvoje ir nupirkę savo anūkei lietuviškų knygų ir plokštelių, paliko Dirvai auką \$8.25 dol. sumoje.

Jų anūkę Tracy Parker, 9 metų Louis Agassiz Clevelando mokyklos mokinė, dalyvaudama kitos mokyklos didesniame rengime, atstovaus Lietuviai.

tuva, pristatydama jos kalbą, istoriją ir vietą Vak. kultūriniam pasauliui.

Jaunos mokinės susidomėjimas Lietuva, be abejo, nebūtų atsiradęs be p. Keršių gražių pastangų, tačiau reikia pabrėžti ir jos noras ir nesibodėjimas ne tik arčiau susipažinti, bet atsiradus progai ir atstovauti mažą tolimą, bet kartu ir mylimą šalį -- Lietuvą.

A. BANIO PAGERBIMAS

Aleko Banio Clevelando lietuviškos visuomenės vyresniosios kartos veikėjo, penkiasdešimties metų gyvenimo šiaurinės Amerikos krašte pagerbtuvių sueiga įvyks spalio 27 d. sekmadienį.

Sekmadienį iš ryto, 10.30 val. šv. Jurgio Parapijos Bažnyčioje bus pamaldos už Lietuvos Laisvės Kovotojus - žuvusius kautynėse, priešų nukankintus ar mirusius ištremimuose.

Pagerbtuvių sueiga - pobūvis, su trumpais sveikinimais, trumpa meninė programa ir vaišėmis, įvyks sekmadienį 2 val. po pietų Lietuvių salės svetainėje. Bilietai (dviem asmenims \$3.00, vienam asmeniui \$2.00) gaunami Lietuvių Klube, darbo valandomis, o pagerbtuvių dieną Lietuvių salėje prie įėjimo, nuo 1 val. po pietų. Pagerbtuvių pobūvį kviečiami visi geros valios tautiečiai.

Alekas Banys, gyvendamas šiame krašte, nepailstamai darbuosi Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės siekiančių organizacijų eilėse. Tuo pačiu nuoširdumu šelpė ir tebeselpia pabėgėlius, bei tremtinius, kurie dėl pašlijusios sveikatos ar senatvės negalėjo išemigruoti iš Vakarų Vokietijos.

Dalyvaudami jo pagerbtuvėse mes tuo pačiu parodysimės Alekui Baniui savo dėkingumą už jo kilnią ilgametę tarnybą Lietuvai ir lietuviui!

Kviečia Aleko Banio Pagerbtuvių Ruošos Komitetas

IŠNUOMOJAMAS
5 KAMBARIŲ
BUTAS

virš Superior Savings & Loan Assn. patalpų, East 68 ir Superior Ave. kampas.

Teirautis telefonu:
HE 1-2497

DU VIENYBĖN JUNGIA PARENGIMAI

Lithuanian Village balius ir Lietuvos Vyčių parengimas šv. Jurgio par. mokyklą baigusiesiems.

Praeitą šeštadienį, spalio 19 d. Clevelande įvyko du parengimai, kuriuose būdingu reiškiniu buvo gražūs abiejų lietuvių išeivijos kartų susitikimas ir artimesnių ryšių užmezgimas.

Lithuanian Village bendrovė yra senosios Lietuvių Salės b-vės atžala, gražiai auganti ir besiplečianti, darniai bendradarbiaujant senosios išeivijos kartos ir čia gimusiųjų su naujųjų ateivių veikėjais.

Metinis L.V. b-vės banketas sutraukė pilną salę svečių, kurie turėjo progos išklausti trumpos, bet nuoširdžios b-vės prezidento Zenono Dučmano sveikinimo kalbos. Be to, svečias iš New Yorko, aktorius Vitalis Žukauskas "vieno žmogaus teatru" džiugino klausytojus savo sąmojumi, aktualiais mūsų kasdienybės gyvenimo šikais. Neieškodamas nei pašalinių efektų, nei perdėtos vaidybos, V. Žukauskas puikiai sugeba patraukti žiūrovų dėmesį pačia tematika, jos aktualia ir nedirbtinu jos pertekliu.

Taip linksmai nuteikti L.V. b-vės svečiai, kurių didelę dalį sudarė Clevelando lietuvių kolonijos veikėjų veteranai, linksmai nuotaikingai ir gražiais įspūdziais praleido vakarą. Šoko ne tik jaunimas, kaip dažnai stebime parengimų metu, bet gyvai ir nuotaikingai sukosi šokių muzikos ritme veik visi žilagalviai.

Lithuanian Village bendrovei priklauso dėmesys ir pagarba ne tik už rodomą pažangą ir sumanų ūkinį vystymąsi, bet ir už gražią jungtį lietuvių kilmės tautiečių po vienu sparnu.

* ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE, Lietuvos Vyčių iniciatyva virš 100 tos parapijos buvusių mokinių, kurių didesnę dalį sudaro čia gimę senosios išeivijos kartos lietuviai, turėjo progos ne tik sutikti senai nematytus mokslo draugus, bet kartu pasižiūrėti gražią ir ne vieną sujaudinusią lietuvišką dainą, kurią meistriškai ir su giliu meniniu įsijautimu patiekė Čiurlionio Ansamblys, vadovaujamas muz. A. Mikulskio.

Vakaro dalyviai, išklause An-

samblio koncerto, nepasitenkino jo patiekto dainų repertuaru, bet visi įsiliejo į bendrą dainų sukūrį, kai kurioms dainoms stojus praveisti lietuviškos dainos mylėtojai ir gerabalsiai klebonai kun. B. Ivanauskui.

Lietuvos Vyčių vadovybė nesigaili pasikvietusi Čiurlionio Ansamblių koncertui, kuris daugeliui atidengė "paslaptį", kad lietuviai ne tik dainuoja, bet dainas perteikia tiek išstobulintoje meniškoje formoje, kurioje ji nepraskamba vien tik eiline sutartine, bet įsilieta ilgam laikui į kiekvieno klausytojo sąmonę ir lietuviškai plakančią širdį.

Tuo ir buvo būdingas Vyčių parengimas, kad ir jo metu buvo jaučiama toji lietuviška atmosfera, kuri kartais, kasdienybės tloke, gali atrodyti nublukusi ir gal net pamiršta, tačiau gilumoje ji žėri amžinąją lietuviybės liepsnelę, kurią karts nuo karto reikia atgaivinti.

Nežiūrint, kad abu parengimai vyko, galima sakyti, gretimuose kiemuose, jie atliko savo paskirtį gal net geriau, nei rengėjai tikėjosi.

26 akrų ūkis

Painesville apylinkėj. netoli ežero ir naujojo Lake-land kelio. Vaismedžiai, vynuogės, avietės ir daržovės. Gražus 7 kamb. namas su rūsiu ir visais baldais.

Didelis tvirtas gyvuliams ir vištėdė su apie 400 viščiukų, 2 automob. garažas ir įrankiams pastogė.

Labai gražioje vietoje, netoli golfo klubo ir naujų namų statybų. Prie miško, labai tinkama vieta gegužynėms.

Parduodama pigiau negu bankas įvertino ryšium su savininko mirtimi.

Skambinti B. Čipkus
911-2167
William T. Byrne
Realtor
MU 1-6100

J. P. MULL-MULIOLIS
REALTOR

Euclid

Erdvus, 3 mieg., 1 šeimos namas. Didelis salonas, valgomasis, rūsys po visu namu, moderni vonia, nauji kilimai. Savininkas persikėlė į kitą miestą. Raktai mūsų įstaigoje. Apžiūrėkite ir duokite pasiūlymą.

Willowick

Grazi gatvė, puikus susisiekimas, arti mokyklų, 5 metų senumo, 2 mieg. žemai, 2 pusiau užbaigti viršū. Padalintas rūsys po visu namu. \$17,800.

E. Cleveland

Į pietus nuo Euclid gatvės. 11 kamb., su baldais, gerame stovyje. Pajamos \$235 mėn. plus savininko butas.

2 šeimų, 5 - 5, du garažai, gerame stovyje. Palikimas. Prašo \$16,900. Siūlykite.

Šv. Jurgio parapijoje

1 šeimos, 6 kamb., 2 vonios, naujas gaso pečius, variniai vandens vamzdžiai, labai gražus kiemas. Prašo tik \$11,800. Galima pirkti su mažu įmokėjimu.

1 šeimos, 8 kamb., gaso karšto vandens šildymas, nauji langai ir durys, du garažai, sklypas 40 x 124.

2 šeimų, 6 - 5, \$10,100.

Investavimui

4 šeimų, 3 šeimų ir 3 garažai ant 1 didelio sklypo. Gerame stovyje. Visi butai išnuomotai. Pajamos apie \$400 mėn. Kaina \$28,000.

4 butai ir 3 krautuvės. Labai gerai prižiūrėti namai. Prašo \$32,000.

2 dviejų šeimų namai 5-5 ir 6-6. Reikia remonto. \$9,600.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė ir John Lorenz
13229 Superior Ave.
UL 1-6666

• Balių-koncertų ir kitokių pramogų bei parengimų rengėjų dėmesui.

Vincas Apanius, greta visų kitų sodininkystės patarnavimų atlieka ir dekoravimo gėlėmis darbus patalpose. Kainos gana priimanamos ir bus atsižvelgta į pageidavimus, iš anksto susitarus.

Kreiptis: 382-1606
503 Richmond Rd.
Richmond Hts., Ohio

ONE GIFT

works

many
wonders

UNITED APPEAL

Elegantiški ir patogūs batai yra firmos

SALAMANDER

* BATAI VYRAMS, MOTERIMS IR VAIKAMS;
* KAMBARINIAI BATELIAI ELEGANTIŠKI IR ŠILTI

SALAMANDER

2546 LORAIN AVENUE
(Pirmame bloke nuo
West Side marketo)

KRAUTUVĖS VALANDOS:
Nuo 10 v. ryto iki 6 v.vak.
(penktadieniais iki 8 v.v.)

KAS IR KUR?

* **SOLISTĖS ALDONOS STEM-PUŽIENĖS** koncerto bilietus pamtina iš anksto įsigyti Marginiuose, 2511 W. 69th St. ir Karvelio Prekybos Namuose, 2715 W. 71 St. Koncertas ruošiamas Santaros-Šviesos Federacijos įvyksta šį šeštadienį (spalio 26 d.) 8 val. vak. Jaunimo Centre.

* **STP. VYKINTAS**, Vasario 16 Gimnazijos mokytojas, atsiųstame Dirvos redakcijai laiške kartu jungia savo geriausius linkėjimus neolituany ir filijų šeimai.

* **CLEVELANDIETIS ALGIS GRIGALIŪNAS**, Pittsburgho Universiteto futbolo komandos kapitonas, savo sportiniais laimėjimais iškilęs į spaudos sporto puslapių vedamuosius, lieka iškiliu lietuviu atkaklumo ir sugėbimų reprezentantu ne vien sporto srityje. Malonu, kad savo stipendiją jis pateisina ne vien tik futbolo aikštėje, bet ir mokslo pažanga, iš 4,0 galimų taškų atsieks 3,6.

Pittsburgho Universitete Algis studijuoja industrinę inžineriją.

Lankydamas Benediktinų gimnaziją Clevelande, jis jau buvo iškilia futbolo žvaigždė ir studijoms jam tik beliko pasirinkti tinkamiausias siūlomas stipendijas.

Laikraščiuose rašant apie Alg. Grigaliūno sportinius laimėjimus niekad nepamirštama paminėti, jog tai lietuvis, kurio tėvas, Lietuvos kariuomenės kapitonas, buvo bolševikų nužudytas bandant pabėgti iš ešalono vėžant į Sibirą.

Alg. Grigaliūnas ilgame straipsnyje Cleveland Plain Dealer rugsėjo 26 d. laidoje iškeliamas netik kaip sportininkas, bet ir kaip nepamainomas vado vas komandos, kuri savo laimėjimais nustebino ne vieną besidomintį akademinio sporto gyvenimu.

Algis Grigaliūnas priklauso Lietuvių Inžinierių "Plieno" vyriai.

CHICAGOS SOLISTAI NEW YORKE

Po ilgos pertraukos New Yorko visuomenė vėl turės progos išgirsti žymiųjų Chicago solistų -- Danutės Stankaitytės ir Stasio Baro dainų ir arijų koncertą, kurį lapkričio 30 d. Statler-Hilton viešbučio Penntop salėje, talpinančioj beveik tūkstantį klausytojų, ruošia Studentų Sąjunga ir LB New Yorko Apygardos valdyba. Solistams akompanuos pianistas A. Mrozinskas. Po koncerto bus šokiai, grojant Starolio aštuonių asmenų orkestrui.

Studentų Sąjunga tą savaitgalį New Yorke turės savo metinį suvažiavimą, kuriame dalyvaus keletas šimtų mūsų akademinio jaunimo. Taigi, New Yorko lietuviai atsilankydami į šį koncertą, turės progos pabendrauti su lietuviška ja studentija.

KORP! VYTIS CHICAGOS SKYRIAUS NAUTA VALDYBA

Spalio 2 d. Korp! Vytis Chicagos skyrius turėjo sueigą, kurioje buvo išrinkta nauja 1963-64 m. valdyba. Naująją valdybą sudaro: Rimas Karaliūnas -- pirmininkas, Bronius Žukauskas -- pirmininko pavaduotojas ir išdėninkas, Algis Volodka -- sekretorius ir Vytautas Demereckis -- juniorų tėvūnas.

Naujai išrinktieji yra energingi ir kupini naujų idėjų, todėl tikimasi kūrybingo darbo.

UŽDAROS REKOLEKCIJOS lietuviams moterims, kaip ir pernai, įvyks lapkričio mėn. 8,9, 10 dienomis amerikiečių moterų vienuolyne Chicagoje. Rekolekcinis praves tėvas Bruno Markaitis, S.J. lietuvių kalba. Mokestis už viską 20 dol.

Kviečiamos visos moterys, nežiūrint kuriai jos organizacijai ar draugijai priklausytų, įsijungti į šio dvasinio atsinaujinimo darbą savo asmenybei praturtinti.

Registruotis prašome pas E. Daugirdienę telef: LU 5-9500, o vakarais pas Dr. J. Meškauskienę telef: PR 6-9801.

Rekolekcijas organizuoja ateitininkės sendraugės.

(sk.)

New Jersey lietuvių žinios

* **ELIZABETH** -- ALTS-gos skyrius rengia tradicinį vasario 16 dienos minėjimą, vasario 15 dienos vakare, Lietuvių Laisvės salėje. Vasario 16 dienos minėjimas bus rengiamas atskirai kaip ir visuomet, bendrinių organizacijų.

* **NEWARK** -- ALTS-gos skyrius posėdžiauja svarstydamas Rytų apygardos statuto ir ruošiamo parengimo reikalais.

Lietuviškų salų patalpos užimtos daugeliu įvairių parengimų. Gal būtų gerai, kad New Jersey Lietuvių Taryba ar Bendruomenė tvarkytų parengimų registraciją. Dabartinėje padėtyje kuklesni turi nukentėti.

* **KUNIGAS PETRAS TOTORAITS**, Newarko lietuvių parapijos vikaras, tvarkydamas parapijos salės stalus ir sunkiai keldamas išnario strėnų kaulą

ir susižeidė koją. Gydytojai pasiuntė ilgesniam laikui šv. James ligoninė. Veikliam kunigui ir geram lietuviui linkime greit pasveikti.

* **NEW JERSEY LIETUVIAI** susirūpinę stipresne parama rezoliucijoms remti Komitetui. Iš New Jersey rezoliucijas yra įnešę: senatorius H.A. Williams ir kongreso atstovas Peter W. Rodino. Reikalinga pajudinti senatorių Clifford P. Case ir keletą kitų kongreso atstovų. Šiuo reikalu bus kviečiamas pasitarimas.

PADEKA

ALTS-gos rytų Apygardos valdyba nori padėkoti Apygardos suvažiavimo dalyviams ir svečiams, o ypatingai ALTS-gos Centro Valdybai, kuri labai daug prisidėjo, kad suvažiavimas būtų

sekmingas ir našus, ypatingai padidinant Vilties Draugijos šimtinių sąrašą. Prelegentui inž. Viliui Bražėnui už paskaitą "Amerikiečių Prieškomunistiniai Sąjūdžiai ir mes" ir visiems kitiems, pasitarnavusiems sėkmingam suvažiavimui.

A.S. Trečiokas, pirm.

* **AR JAU ĮSIRAŠĖTE** į augančias Chicagos BALFo vajuos rinkėjų eiles? Tai lengvai galite padaryti paskambindami dabar telefonu 776-0211.

VIRŠUJE: PLB valdyba su Kultūros Tarybos pirm. prof. J. Puzinu ir laikraštininkais po spaudos konferencijos, kuri įvyko Clevelande spalio 20 d. p. Lenkauskų rezidencijoje. Sėdi iš kairės: muz. A. Mikulskis, St. Barzdukas, Kultūros Tarybos pirm. prof. J. Puzinas, PLB pirm. J.J. Bachunas, M. Lenkauskienė, inž. Alg. Nasvytis, M. Gailiūšienė, Ed. Karnėnas. Stovi: J. Stempužis, L. Leknickas, J. Virbalis, V. Razgaitis, A. Šemeta, J. Staniškis, V. Rociūnas, V. Braziulis, dr. E. Lenkauskas ir inž. V. Kamantas. J. Carlos nuotrauka

Gustas ir Ella Abrolat, Dirvos skaitytojai ir rėmėjai, grįžo iš vedybinių sukakties kelionės Nieuw Amsterdam laivu.

Prof. Dr. Povilui STANČIUI

mirus, jo žmonai p. Genovaitei STANČIENEI ir giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Gydytojų Korporacija Fraternitas
Lituanica

ALT S-gos Rytų Apygardos suvažiavimo Asbury Park, N.J., rugsėjo 15 d. sėkmingos darbininkės: Genė Trečiokienė, Ieva Trečiokienė ir Rozalija Ambraziejienė. Petro Mačiulaičio nuotrauka

Š.M. LAPK. MĖN. 1mo, 15to IR 22tro DIENOMIS
HOLLYWOOD SALĖJE, 2417 W. 43RD ST. CHICAGO.
RENGIA

SATYROS IR SKITŲ
VAKARA

ĮJĖJIMAS SU REZERVACIJOMIS, SKĄMBINTI: PR-8-6804
PRADŽIA: 8 VAL. VAK. ĮJĖJIMO KAINA: \$ 1.50

L. S. T. Korp! NEO - LITHUANIA
maloniai kviečia Tamstą atsilankyti į korporacijos 41 m. sukakties paminėjimo

ŠVENTĖ

kuri įvyks š. m. lapkričio mėn. 16 d. BYRD BALLROOM salėje, 4730 W. Madison St., Chicagoje, 7:30 v. vakare.

Vietas prašome iš anksto, ne vėliau lapkričio m. 14 d., rezervuoti pas A. Siliūną, 6839 S. Rockwell, telef. PR 8-0149, po 6 v.v.

Korp! Neo - Lithuania V-ba, Chicago.

MEZZO SOPRANO

ALDONOS STEMPUŽIENĖS

Recitalis

BOIES WHITCOMB PRIE FORTEPIJONO

PROGRAMOJE:

Gluck, Monteverdi, Caccini, Durante, Brahms, Verdi, Saint-Saens, Debussy, Šinkus, Sasnauskas, Švedas, Lapinskas, Gruodis, Banaitis ir Jakubėnas.

ĮVYKSTA ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 26, ČIKAGOJE

JAUNIMO CENTRE

Pradžią 8 valandą vakare

Bilietai Marginiuose ir Karvelio Prekybos Namuose

RENGIA SANTAROS—ŠVIESOS FEDERACIJA

Šventės programa:

- 10 v. pamaldos, T. T. Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont.
- Po pamaldų aplankymas mirusių korporantų kapų šv. Kazimiero kapinėse.
- 7:30 v.v. Iškilminga sueiga — 41 m. sukakties minėjimas Byrd Ballroom salėje.
- Vakarienė ir šokiai. Šokiams gros Chicago Neolithuanų 14 asm. orkestras.

Įėjimas: \$6.00. Studentams \$4.00